Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ δια τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 26 Ἰουλίου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 34*

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Οἱ σκλάβοι τραβοῦσαν τὰ μαλλιά τους ἀπὸ τὴν ἀπελπισία τους, ἔπεφταν χάμω κι' ἔτρεχαν θρηνώντας ἀπὸ κάμαρα σὲ κάμαρα.

Μόνο ὁ Τὸμ κι' ἡ μὶς Ὀφηλία φαίνονταν ἀκόμη ψύχραιμοι, γιατὶ ἡ Μαρία εἶχε κυριευθεῖ ἀμέσως ἀπὸ νευρικὴ κρίση. Ἀπόθεσαν τὸν πληγωμένο σ' ἕνα ντιβάνι τοῦ σαλονιοῦ. Ὁ Σαὶν Κλὰρ εἶχε χάσει τὶς αἰσθήσεις του ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν αἱμορραγία, ἀλλὰ μὲ μερικὲς εἰσπνοὲς συνῆλθε καὶ κοίταξε ἄτονα ὅσους τὸν περιστοίχιζαν. Τὸ βλέμμα του σταμάτησε στὸ πορτραῖτο τῆς μητέρας του.

Σὲ λίγο ἔφτασε ὁ γιατρὸς κι' ἐξέτασε τὴν πληγή. Ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου του, φάνηκε ἀμέσως ὅτι δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἐλπίδα. Ἔδεσε ὅμως τὴν πληγὴ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Τὸμ καὶ τῆς μὶς Ὀφηλίας, ἐνῶ οἱ σκλάβοι ἦταν μαζεμένοι στὴ βεράντα καὶ θρηνολογοῦσαν ἀπελπιστικά.

— Διώξτε τους ὅλους αὐτούς, εἶπε ὁ γιατρός. Ἡ ἡσυχία εἶναι πολύτιμη γιὰ τὸν τραυματία.

Ὁ Σαὶν Κλὰρ ἄνοιξε τὰ μάτια κι' εἶδε τ' ἀπελπισμένα ἐκεῖνα ὄντα, ποὺ ὁ γιατρὸς κι' ἡ μὶς Ὀφηλία προσπαθοῦσαν νὰ τ' ἀπομακρύνουν.

— Φτωχὰ πλάσματα!.. ψιθύρισε.

Καὶ μιὰ βαθειὰ λύπη ζωγραφίστηκε στὸ πρόσωπό του.

Ὁ Ἀδόλφος δὲν ἤθελε νὰ φύγει. Εἶχε πέσει χάμω τρομαγμένος καὶ δὲ σηκωνόταν μὲ κανέναν τρόπο. Οἱ ἄλλοι ὅμως ἐπείσθηκαν στὰ λόγια τῆς μὶς Ὀφηλίας κι' ἔφυγαν.

Ὁ Σαὶν Κλὰρ ἴσα ποὺ μποροῦσε νὰ μιλήσει. Τὰ μάτια του ἦταν κλειστά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώσου μάντευε κανεὶς πόσο πικρὲς ἦταν οἱ σκέψεις του. Σὲ λίγο ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ χέρι τοῦ Τὸμ κι' εἶπε:

— Τόμ, καλό μου παιδί!

— Τί θέλετε, ἀφέντη;

— Πεθαίνω, εἶπε ὁ Σαὶν Κλὰρ σφίγγοντάς του τὸ χέρι. Προσευχήσου γιὰ μένα!

— Θέλετε νὰ φωνάξουμε παπά; ρώτησε ὁ γιατρός.

Ὁ Σαὶν Κλὰρ εἶπε ὄχι καὶ ψιθύρισε πάλι στὸν Τόμ:

— Κάμε τὴν προσευχή σου!

Κι' ὁ Τὸμ προσευχήθηκε μ' ὅλη του τὴν καρδιὰ γιὰ τὴν ψυχὴ αὐτή, ποὺ ἔμελλε νὰ πετάξει, γιὰ τὴν ψυχὴ αὐτὴ ποὺ τὸν κοίταζε τόσο λυπημένη ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ γαλανὰ καὶ μελαγχολικὰ ἐκεῖνα μάτια.

Ὕστερα ὁ Σαὶν Κλὰρ τοὺπιασε πάλι τὸ χέρι καὶ τὸν κοίταξε ἀμίλητος... Ἔκλεισε τὰ μάτια του, κρατώντας πάντα τὸ χέρι τοῦ πιστοῦ σκλάβου κι' ἔτσι, στὸ κατώφλι τῆς αἰώνιας ζωῆς, τὸ ἄσπρο χέρι ἀδελφωνόταν μὲ τὸ μαῦρο. Τὰ χείλη του σάλευαν ποῦ καὶ ποῦ καὶ ψιθύριζε λόγια ἀπὸ τὸν ὕμνο, ποὺ εἶχε τραγουδήσει πρὶν ἀπὸ λίγες ὧρες.

— Παραμιλεῖ, εἶπε ὁ γιατρός.

— Ὄχι, εἶπε ὁ Τόμ. Τὸ Πνεῦμα του ὑψώνεται πρὸς τὸ Θεό. Βρίσκει ἐπιτέλους τὸ δρόμο του!

Τὰ χείλη του ἔπαψαν πιὰ νὰ σαλεύουν κι' ἡ χλωμάδα τοῦ θανάτου ἀπλώθηκε πάνω στὸ πρόσωπό του. Μαζί του ὅμως ἀπλώθηκε καὶ μιὰ ἔκφραση γαλήνης καὶ ἡσυχίας, σὰν νὰ τὸν σκέπασε ὁ Ἴσκιος ἀπὸ τὴ φτερούγα ἑνὸς ἀγγέλου. Θάλεγε κανεὶς ὅτι εἶχε ἀποκοιμηθεῖ ἕνα παιδάκι.

— «Ἔκλεισε τὰ μάτια του, κρατώντας πάντα τὸ χέρι τοῦ πιστοῦ σκλάβου ...» (Σελ. 397, γ'.)

Ἔμεινε ἔτσι κάμποσες στιγμές. Ἦταν φανερὸ ὅτι τὸ παντοδύναμο χέρι τοῦ Κυρίου ἦταν ἀπάνω του. Πρὶν ξεψυχήσει, ἄνοιξε τὰ μάτια, φωτισμένα μὲ μιὰ ξαφνικὴ λάμψη χαρᾶς καὶ ψιθύρισε:

— Μητέρα μου!

Κι' ἡ ψυχή του πέταξε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Ἐκεῖνοι ποὺ ἀπόμειναν ἔρημοι.

Ἀκοῦμε πολλὲς φορὲς νὰ λὲν γιὰ τὴ θλίψη τῶν σκλάβων, ποὺ χάνουν ἕναν καλὸ ἀφέντη. Εἶναι φυσικὴ αὐτὴ ἡ θλίψη, γιατὶ κανένα πλάσμα στὸν κόσμο δὲν αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό τοῦ τόσο ἔρημο, ὅσο ὁ σκλάβος ποὺ ἔχασε τὸν ἀφέντη του.

Τὸ παιδί, ποὺ χάνει τὸν πατέρα του, ἔχει ἀκόμη τὴν προστασία τῶν φίλων του καὶ τὴν προστασία τοῦ νόμου. Κάποιος θὰ βρεθεῖ νὰ φροντίσει γι' αὐτὸ κι' ἔχει πάντα τὴν θέση του στὴν κοινωνία. Ὁ σκλάβος δὲν ἔχει δικαίωμα κανένα. δὲν ἔχει τίποτα. Ὁ νόμος τὸν θεωρεῖ ἁπλῶς σὰν ἐμπόρευμα, καὶ μόνο ἕνας καλὸς ἀφέντης μπορεῖ νὰ τοῦ ἀναγνωρίσει μερικὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα. Ἂν ὁ καλὸς αὐτὸς ἀφέντης λείψει, τί τοῦ μένει στὸν κόσμο;

Τί φυσικώτερο λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀπελπισία, ποὺ κυρίευσε ὅλους τοὺς σκλάβους τοῦ Σαὶν Κλάρ, ὅταν ὁ ἀφέντης τους ἄφισε τὴ στερνή του πνοή; Ὁ Θάνατος τὸν εἶχε χτυπήσει ἀναπάντεχα, πάνω στὴν ἄνθηση καὶ στὴν ἀκμή του. Ὅλο τὸ σπίτι ἀντηχοῦσε ἀπὸ φωνὲς καὶ θρήνους ἀτελείωτους.

Ἡ Μαρία, μὲ τὰ νεῦρα της ἀδυνατισμένα ἀπὸ τὶς ὑπερβολικές φροντίδες γιὰ τὸν ἑαυτό της, δὲν εἶχε τὸ κουράγιο νὰ ὑπομείνει τὸ νέο αὐτὸ φοβερὸ χτύπημα. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἔμαθε τὴν εἴδηση, ὡς τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἄντρας της ξεψύχησε, ἔπεφτε ἀπὸ λιποθυμία σὲ λιποθυμία, καὶ δὲ μπόρεσε ν' ἀνταλλάξει δυὸ λόγια μαζί του στὶς στερνές του στιγμές.

Ἡ μὶς Ὀφηλία, μὲ τὴ δύναμη καὶ τὴν ψυχραιμία ποὺ τὴ χαρακτήριζαν, ἔμεινε πλάϊ στὸ προσκέφαλο τοῦ ἐξαδέλφου της ὡς τὸ τέλος, προσεχτικὴ καὶ μὲ τὴν ψυχή της ὁλόκληρη ἀφοσιωμένη στὸν ἑτοιμοθάνατο.

Ὁ Τὸμ πάλι εἶχε μέσα του μιὰ κρυφὴ χαρά, γιατὶ ἔβλεπε ὅτι ὁ ἀφεντης του εἶχε πιστέψει στὶς τελευταῖες του στιγμὲς καὶ εἶχε γίνει δεκτὸς στοὺς κόλπους τοῦ Κυρίου.

Ὅταν ὅμως ἔγινε ἡ κηδεία καὶ τελείωσαν ὅλα, οἱ προσευχές, οἱ παπάδες καὶ τὰ ἐπίσημα πρόσωπα,—τὰ μαῦρα κύματα τῆς ζωῆς ξανάρχισαν τὸ δρόμο τους κι' ὕστερα ἤρθε ἡ αἰώνια καὶ μονότονη ἐρώτησή:

Τώρα τί θὰ γίνει;

Αὐτὸ συλλογιζόταν ἡ Μαρία, ὅταν καθόταν στὴν πολυθρόνα της ντυμένη στὰ μαῦρα καί, περιστοιχισμένη ἀπὸ τοὺς ἀνήσυχους σκλάβους, ἐξέταζε δείγματα ἀπὸ διάφορα ὑφάσματα πένθιμα γιὰ νὰ ψωνίσει.

Αὐτὸ συλλογιζόταν ἡ μὶς Ὀφηλία ποὺ ἄρχιζε νὰ σκέπτεται ὅτι ἔπρεπε νὰ γυρίσει στὴν κατοικία της, στὸ Βερμόν.

Αὐτὸ συλλογιζόνταν μὲ ἀφάνταστο τρόμο οἱ σκλάβοι, ποὺ ἤξεραν ὅτι στὸ ἑξῆς ἔμεναν στὰ χέρια τῆς σκληρῆς ἐκείνης γυναίκας.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ καθόταν ὁ Τὸμ συλλογισμένος στὸ μπαλκόνι, τὸν πλησίασε ὁ Ἀδόλφος καὶ τοῦ εἶπε:

— Τὸ ξέρεις, Τόμ, πῶς θὰ μᾶς πουλήσουν;

— Πῶς τὸμαθες αὐτό;

— Ἤμουν κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὴν κουρτίνα, τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε ἡ κυρία μὲ τὸ δικηγόρο. Σὲ λίγες μέρες, βγαίνουμε ὅλοι στὴ δημοπρασία, Τόμ!

— Ἂς γίνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! εἶπε ὁ Τὸμ ἀναστενάζοντας βαθιὰ καὶ σταυρώνοντας τὰ χέρια πάνω στὸ στῆθος του.

— Δὲ θὰ ξαναβροῦμε τέτοιο ἀφεντικό, εἶπε ὁ Ἀδόλφος ἀναστενάζοντας κι' αὐτός. Ἀλλὰ καλύτερα νὰ μὲ πουλήσουν, παρὰ νὰ μείνω μὲ τὴν Κυρία.

Ὁ Τὸμ γύρισε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ κι' ἡ καρδιά του ἦταν βαρειά. Ἡ ἐλπίδα τῆς ἐλευθερίας κι' ἡ σκέψη τῆς γυναίκας του καὶ τῶν παιδιῶν του ὑψωνόταν μπροστὰ στὴν ὑπομονετικὴ ψυχή του, καθὼς ὑψώνεται μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ θαλασσινοῦ, ποὺ ναυαγεῖ μόλις φτάνει στὸ λιμάνι, τὸ καμπαναριὸ τῆς πατρίδας του, σὰν ὕστατος χαιρετισμὸς στὶς τελευταῖες στιγμές του. Ἡ πικρία του ἦταν βαθειὰ κι' ἀμέτρητη καὶ μὲ κόπο κατάπινε τὰ δάκρυά του. Ἡ καρδιά του λαχταροῦσε τὴν ἐλευθερία, κι' ὅσο πολεμοῦσε νὰ προσευχηθεῖ ἀπὸ μέσα του, τόσο βαθύτερα ἔνοιωθε τὴν ἀπελπισία του.

Πῆγε νὰ βρεῖ τὴ μὶς Ὀφηλία, ποὺ ἦταν τὸ μόνο στήριγμά του ἀπὸ τότε ποὺ εἶχε πεθάνει ἡ Εὔα.

— Μὶς Φέλια, τῆς εἶπε, ὁ ἀφέντης μοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ τὴν ἐλευθερία μου. Μοῦ εἶχε πεῖ πῶς ἄρχισε τὶς συνεννοήσεις. Ἂν ἡ μὶς Φέλια εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ κάμει λόγο στὴν Κυρία, ἴσως θὰ δεχόταν νὰ συνεχίσει τὶς ἐνέργειες ποὺ χρειάζονται.

— Θὰ τῆς πῶ γιὰ σένα, Τόμ, καὶ θὰ κάμω ὅ,τι μπορέσω, τοῦ ἀπάντησε ἡ μὶς Ὀφηλία. Ἂν ὅμως ἡ ἐλευθερία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Κυρία, δὲν ἔχω καὶ πολλὲς ἐλπίδες. Ὡστόσο, θὰ δοκιμάσω.

Ἡ καλὴ κυρία πῆρε τὸ ἐργόχειρό της καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ δωμάτιο τῆς Μαρίας, ἀποφασισμένη νὰ χρησιμοποιήσει ὅλη της τὴν ἐπιρροὴ καὶ τὴ διπλωματία της, γιὰ νὰ καταφέρει τὴν ἐλευθέρωση τοῦ Τόμ.

Βρῆκε τὴ Μαρία ξαπλωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα μέσα στὰ μαξιλάρια της, ἐνῶ ἡ Ζάννα στεκόταν μπροστά της καὶ τῆς ἔδειχνε δείγματα ἀπὸ πολυτελὴ πένθιμα ὑφάσματα.

— Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτό; εἶπε στὴ μὶς Ὀφηλία, δίνοντάς της ἕν' ἀπὸ τὰ δείγματα.

— Αὐτὰ εἶναι ζητήματα μόδας καὶ τὰ ξέρεις πολὺ καλύτερα ἀπὸ μένα, τῆς ἀποκρίθηκε ἡ ἐξαδέλφη της.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς δὲν ἔχω φόρεμα νὰ βάλω ἀπάνω μου κι' εἶμαι πολὺ στενοχωρημένη, για τὶ τὴ βδομάδα ποὺ μᾶς ἔρχεται, φεύγω. Πρέπει λοιπὸν νὰ διαλέξω ἕνα.

— Τόσο γρήγορα θὰ φύγεις;

— Ναί, μοῦγραψε ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σαὶν Κλάρ. Ὁ δικηγόρος ἔχει τὴ γνώμη ὅτι πρέπει νὰ πουλήσουμε ἀμέσως ὅλα τὰ κινητὰ καὶ τοὺς σκλάβους. Τὸ σπίτι θὰ τ' ἀφίσω ὡς νὰ βρῶ κατάλληλη εὐκαιρία.

— Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ κάτι, εἶπε ἡ μὶς Ὀφηλία. Ὁ Αὐγουστῖνος εἶχε ὑποσχεθεῖ στὸν Τὸμ νὰ τὸν ἐλευθερώσει κι' εἶχε ἀρχίσει μάλιστα τὶς σχετικὲς ἐνέργειες. Ἐλπίζω ὅτι θὰ δώσεις διαταγὴ νὰ τὶς ἀποτελειώσουν.

— Τί λὲς ἐκεῖ! εἶπε ξερά-ξερά ἡ Μαρία. Δὲ θὰ κάμω τίποτα ἀπ' αὐτά. Ὁ Τὸμ ἀξίζει πιὸ πολλὰ χρήματα ἀπὸ ὅλους τοὺς σκλάβους μου. Ἄλλωστε, τί νὰ τὴν κάνει τὴν ἐλευθερία; Ποῦ θὰ βρεῖ καλύτερη ζωή;

— Κι' ὅμως αὐτὸς λαχταρᾶ νὰ ἐλευθερωθεῖ. (Ἀκολουθεῖ)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΑΓΗΡΩΣ Η ΒΛΑΚΕΙΑ...

Ὁ Παῦλος Καλλιγᾶς, ὁ ἐξυπνότερος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του — καθηγητὴς τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο, διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, συγγραφέας τοῦ «Θάνου Βλέκα» κτλ. κτλ. — ἦταν τότε βουλευτὴς Ἀττικῆς κι' ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Μιὰ μέρα, καθὼς ἀγόρευε στὴ Βουλή, ἕνας ἀντιπολιτευόμενος βουλευτής, βλάκας μὲ περικεφαλαία, τάλμησε νὰ τὸν διακόψη. Στὴ διακοπή του ὁ Καλλιγᾶς ἀποκρίθηκε, κατὰ τὴ συνήθειά του, μὲ μιὰ τσουχτερὴ εὐφυολογία. Ὁ ἄλλος, γιὰ νὰ μειώση τὴν ἐντύπωση, ἔβαλε τὶς φωνές:

— Τίποτα! τίποτα! γηράσκει καὶ τὸ πνεῦμα, κύριε Καλλιγᾶ! γηράσκει καὶ τὸ πνεῦμα!

Πραγματικῶς, ὁ Καλλιγᾶς ἦταν πιὰ γέρος. Ἄλλ' ἂν εἶχε γηράσει καὶ τὸ πνεῦμα του, ἀρκεῖ νὰ μαρτυρήση ἡ ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε ἀμέσως στὸν βλάκα ἐκεῖνον:

— Ὦ, βεβαιότατα ποὺ γηράσκει καὶ τὸ πνεῦμα, τοῦ εἶπε. Ἡ βλακεία ὅμως... οὐδέποτε!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΡΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΜΥΘΟΣ

Κάποτε ἕνας χωριάτης, περπατώντας στὴν ἐξοχή, εἶδε πάνω σὲ κάποιο χαμηλὸ δέντρο ἕνα μικρὸ πουλάκι, ποὺ λαμποκοποῦσε στὸν ἥλιο σὰ νὰ ἦταν ἀπὸ χρυσάφι. Καθὼς τὸ κοίταζε περίεργα, ἐκεῖνο πηδοῦσε σβέλτα καὶ χαρούμενα ἀπὸ τὸ ἕνα κλαδὶ στὸ ἄλλο καὶ κελαϊδοῦσε πολὺ ὡραῖα καὶ παράξενα.

Ὁ χωριάτης, βλέποντάς το νὰ φαντάζη σὰ χρυσό, ἔβαλε ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ τὸ πιάση, ὥς που στὸ τέλος τὸ κατάφερε, γιατὶ καὶ τὸ πουλάκι, ἐνῶ μποροῦσε νὰ ξεφύγη, στάθηκε νὰ πιασθῆ.

Ἄμα τὸπιασε καλὰ στὰ χέρια του καὶ εἶδε πὼς ἦταν πραγματικὰ χρυσαφένιο, λογάριασε πὼς ἂν τὸ πουλοῦσε, θἄπαιρνε πολλὰ λεπτά, κι' ἂν πάλι τὸσφαζε, θὰ κέρδιζε ἀπὸ τὰ φτερά του, πουλώντας τα, καὶ θὰ δοκίμαζε κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ κορμάκι του ἕνα πολὺ νόστιμο μεζέ.

Τὸ πουλάκι, σὰ νὰ κατάλαβε τὴ σκέψη του, τοῦ εἶπε μὲ ἀνθρώπινη λαλιά:

— Μὴν κάνης τὸ κακὸ ποὺ σκέπτεσαι, μὴ μὲ σφάξης· εἶμαι τόσο μικρό, ποὺ οὔτε μιὰ μπουκιὰ δὲν κάνει ὁλόκληρό μου τὸ κορμί. Λευτέρωσέ με, κι' ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τρεῖς συμβουλές, ποὺ θὰ σὲ ὠφελήσουν σ' ὅλη σου τὴ ζωή.

— Πές μου τες πρῶτα, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Νὰ προτιμᾶς νὰ δανείζεσαι ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου, λιγοστεύοντας τὰ ἔξοδά σου, παρὰ νὰ δανείζεσαι ἀπὸ ἄλλους. — Γιὰ κεῖνο ποὺ δὲν σὲ μέλει, νὰ μὴ τὸ ρωτᾶς ποτέ, ἀλλοιῶς θὰ κακοπάθης. — Στὰ περασμένα νὰ μὴ ξαναγυρίζης· ὅ τι ἔγινε, ἔγινε· ἔχε το μόνο γιὰ μάθημα.

Ὁ χωριάτης, σὰν ἄκουσε αὐτά, εὐχαριστήθηκε καὶ τὸ λευτέρωσε. Τὸ πουλάκι πέταξε πάνω στὸ δέντρο, κελάϊδησε πρῶτα λίγο τὴ λευτεριά του, καὶ ὕστερα, γυρίζοντας στὸ χωριάτη ποὺ τὸ κοίταζε ἀκόμη μὲ θαυμασμό, τοῦ φώναξε, γιὰ νὰ δοκιμάση ἂν οἱ συμβουλὲς ποὺ τοῦδωσε ἔπιασαν τόπο:

— Καϊμένε, τί χαζὸς ποὺ στάθηκες, νὰ σὲ ξεγελάσω καὶ νὰ μᾶφήσης· εἶχες μέσα στὰ χέρια σου θησαυρὸ καὶ τὸν ἔχασες ἀπὸ τὴν κουταμάρα σου· μάθε τώρα, ποὺ εἶμαι στὴν ἀσφάλεια, πὼς ἐγὼ κρύβω στὰ σωθικά μου ἕνα διαμάντι μεγάλο σὰν καρύδι· ἂν μ' ἔσφαζες ὅταν μὲ κρατοῦσες στὰ χέρια σου, θὰ τὸβρισκες καὶ θὰ γινόσουνα πλούσιος μ' αὐτό.

Ὁ χωριάτης σὰν ἄκουσε ἔτσι, πῆγε νὰ σκάση ἀπὸ τὸ κακό του, μάνιασε κι' ἔβαλε ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ τὸ ξαναπιάση· μὰ τὸ πουλάκι τούτη τὴ φορά, ἀφοῦ ἔκανε πολλὰ γλήγορα τσαλίμια, γιατὶ δὲν ἤθελε πιὰ νὰ πιασθῆ, φτερούγισε γοργὰ στὴν κορυφὴ ἑνὸς ἄλλου ψηλοῦ δέντρου, κι' ἀπὸ κεῖ τοῦ φώναξε κοροϊδευτικά:

— Εἶσαι πολὺ κουτός, ὅπως βλέπω, κρίμα στὶς συμβουλὲς ποὺ σοῦδωκα, θὰ πάνε ὅλες στὰ χαμένα, γιατὶ ὡς τώρα εἶδα πὼς πῆγε χαμένη ἡ τελευταία. Δὲν σοῦ εἶπα, ἀνάμεσα στἄλλα, στὰ περασμένα νὰ μὴν ξαναγυρίζης; Ἐσὺ γιατὶ γύρισες; δὲν ἔχεις ἀκούσει τόσο κόσμο νὰ λέη «περασμένα - ξεχασμένα»; μ' αὐτὸ θέλουν νὰ ποῦν, πὼς ἕνα πράμμα ποὺ πέρασε, δὲν γυρίζει πάλι, γι' αὐτὸ θέλουν νὰ τὸ ξεχνάνε. Ἐγώ, γιὰ νὰ σὲ δοκιμάσω ἂν ἔδεσες στὸ μυαλό σου τὶς συμβουλές μου, σοῦ εἶπα ψέματα μόλις μ' ἐλευτέρωσες, πῶς στὰ σωθικά μου μέσα κλείνω ἕνα διαμάντι σὰν καρύδι, ἐνῶ τέτοιο πράμμα δὲν τὸ ἔχω σὺ ὅμως τὸ πίστεψες κι' ἄρχισες πάλι νὰ μὲ κυνηγᾶς γιὰ νὰ κερδίσης ὅ,τι νόμισες πὼς σοῦ ξέφυγε. Τώρα σοῦδωκα καὶ δεύτερο μάθημα, πῶς νὰ ἐφαρμόζης ἐκεῖνα ποὺ σὲ συμβούλεψα, κι' ἂν ἔχεις μυαλό, θὰ ὠφεληθῆς μὲ αὐτά.

Καὶ καθὼς ἀποτελείωσε ἔτσι, πέταξε πιὸ ψηλὰ καὶ χάθηκε, ἀφίνοντας τὸ χωριάτη συλλογισμένο.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΖΕΦΕΡΛΗΣ

Τ' ΑΡΚΟΥΔΑΚΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΣ'.

— Βοήθεια! βοήθεια! ἄρχισε νὰ φωνάζη ἡ κακομοῖρα ἐκείνη, μόλις συνῆλθε λίγο ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ ψυχολουσία.

— Ἀ! τί φωνὲς εἶν' αὐτές; εἶπαν τάχα οἱ κρυμμένοι πρόσκοποι, (σὰ νὰ μὴν τὰ εἶχαν ἰδεῖ ὅλα.) Κάποιος κινδυνεύει!.. Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε!

Πρῶτος ἀπὸ τὸ φράχτη πετάχτηκε ὁ Ἀρκουδοπουλάκης.

— Τρεχᾶτε, φώναξε, καὶ μιὰ κυρία ἔπεσε στὸ ποτάμι! Τρεχᾶτε καὶ θὰ πνιγῆ!

Τότε οἱ πρόσκοποι ἔτρεξαν, καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς κι' ὁ Κατεργαρᾶκος, κάνοντάς φυσικὰ τὸν ἀνήξερο.

— Μπά! μπά! ἡ κυρὰ Ποθούλα!.. Μὴ φοβᾶστε, κυρὰ Ποθούλα, κι' ἐδῶ εἴμαστε μεῖς!.. Πιαστῆτε ἀπὸ τοὺς κοντούς μας κι' ἀνεβῆτε!.. Κουράγιο!.. κουράγιο!..

Πιάστηκε ἀπὸ τοὺς κοντοὺς ποὺ τῆς ἐπρότειναν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές,— δηλαδὴ δὲν ἤξερε ἀπὸ ποιὸν νὰ πρωτοπιαστῆ,—κι' ἐπιτέλους ἡ πνιγμένη ἀνέβηκε στὴν ὄχθη καὶ... σώθηκε.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, καλά μου παιδιά! σᾶς εὐχαριστῶ! ἔλεγε μὲ συγκίνηση μεγάλη. Ἂν δὲν εἴσαστε σεῖς, θὰ μ' ἔπαιρνε τὸ ρέμμα καὶ θὰ σᾶς ἄφινα γειά!

Δύσκολο θἄταν νὰ τὴν πάρη τὸ ρηχὸ ρέμμα, μὲ τὸν ὄγκο ποὺ εἶχε ἡ καλὴ νοικοκυρά. Οἱ πρόσκοποι ὅμως τὸ παραδέχτηκαν προθυμότατα.

— Καλέ, βέβαια, εἶπαν, ἂν δὲν εἴμαστε μεῖς, θὰ πνιγόσαστε χωρὶς ἄλλο! Μὴ μᾶς εὐχαριστῆτε. Δὲν ἐκάναμε παρὰ τὸ χρέος μας σὰν καλοὶ πρόσκοποι!

—Ἔτσι νὰ τὸ κάνετε πάντα, καλά μου παιδιά! εἶπε ἡ κυρὰ Ποθούλα. Ὅσο γιὰ τὸ κακὸ παιδὶ ποὺ μ' ἔσπρωξε...

— Ἔννοια σας, κυρία! τὴ βεβαίωσαν οἱ σωτῆρες της. Θὰ τὸ βροῦμε καὶ θὰ τὸ σπάσουμε στὸ ξύλο.

Ἐκάθησε νὰ συνέλθῃ ἀκόμα καὶ νὰ στεγνώσῃ,—εὐτυχῶς ἔκανε πολλὴ ζέστη καὶ κρυολόγημα δὲ φοβόταν,—ἔπειτα πῆρε τὸν κουβᾶ ποὺ τῆς τὸν ἔσωσαν κι' αὐτὸν καὶ τῆς τὸν γέμισαν οἱ ὑποχρεωτικοὶ πρόσκοποι, καὶ γύρισε στὸ σπίτι της.

Ἐκεῖ τὰ εἶπε ὅλα. Ἡ γειτονιά της ἔμαθε τὴν ἡρωϊκὴ πράξη τῶν προσκόπων. Κι' ἀπὸ τὴ γειτονιά, τὴν ἔμαθε σὲ λίγο κι' ὅλη ἡ Ζωοπόλη. Τὰ συγχαρητήρια ἔφθαναν βροχηδόν, καὶ μιὰ πρωϊνὴ ἐφημερίδα ἔβγαλε παράρτημα. Οἱ μικροὶ ἐφημεριδοπώλες τὸ διαλαλοῦσαν ἔτσι:

— Τὸ παράρτημα καὶ τὸ σημερινὸ τραγικὸ δυστύχημάαα! Πάρτε νὰ διαβάσετε πῶς ἔπεσε στὸ ποτάμι ἡ κυρία Μαυρομάλλη καὶ πῶς τὴν ἔσωσαν οἱ γενναῖοι μας πρόσκοποι! Τὸ παράρτημάαα!

Ὁ Κατεργαρᾶκος καμάρωνε.

— Εἴδατε τί ἀξίζω ἐγώ; ἔλεγε στοὺς συντρόφους του. Ἂν δὲν μοῦκοβε μένα, ποτὲ δὲν θὰ κάναμε τέτοιο ἀνδραγάθημα. Τώρα τὸ νοῦ μας. Μπορεῖ νὰ παρουσιαστῇ κι' ἄλλη εὐκαιρία.

—Ἢ νὰ τὴ δημιουργήσουμε πάλι ἐμεῖς! εἶπε ὁ Ἀρκουδοπουλάκης ποὺ αὐτὸ τοῦ καλάρεσε.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΓΕΛΑ, ΠΑΛΙΑΤΣΟ!

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ θλιβερὴ ἱστορία ποὺ σήμερα θὰ σᾶς διηγηθῶ, γίνηκε στὶς 14 Ἰουλίου τοῦ 19**. Ἡ Γαλλία ὁλόκληρη γιόρταζε κείνη τὴν ἡμέρα τὴν ἐθνικὴ γιορτή της, καὶ τὸ Παρίσι, ἀνάστατο, ἤτανε γιομᾶτο σημαῖες, μουσικές.

Τὸ τσίρκο τοῦ κ. Μπολερὸ ξεχείλιζε. Στὴν πλατεῖα, στὰ θεωρεῖα καὶ στοὺς διαδρόμους ἀκόμα, δὲν ἔβρισκες οὔτε μιὰ θέση ἀδειανή. Ἡ παράσταση διηνόταν μ' ἐλεύθερη εἴσοδο ἐπίτηδες γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν Δημοτικῶν σχολείων, καὶ κανένα δὲν εἶχε λείψει ἀπὸ τὴν ἀνέξοδη διασκέδαση.

Κάποιο νούμερο μόλις τελείωνε. Τὰ χειροκροτήματα βρόντηξαν. Κι' ἔπειτα, ἀφοῦ ἡσύχασαν, μιὰ φωνὴ ἀντήχησε ἀπ' ὅλα τὰ παιδιάστικα στόματα μαζί, ρυθμική, πεταχτή, χαρούμενη:

Τὸ Μπού-λῶ-το μάς!
Ἔ-μεῖς θέ-λου-μέ!
Τὸ Μπού-λῶ-το μάς!
Πέ-ρί-μέ-νού-μέ!

Ἀπὸ τὰ παρασκήνια ὁ κ. Μπολερὸ φώναξε:

— Μπουλῶτο! ἔ, Μπουλῶτο! ἔλα, ἡ σειρά σου!

Σὲ μιὰ γωνιά, πάνου σὲ μιὰ μεγάλη κασέλα, ἕνας σωρὸς ἀπὸ παράξενα φορέματα κουνήθηκε. Ὁ Μπουλῶτος, ὁ κωμικὸς παλιάτσος, ἡ λατρεία τῶν παιδιῶν, σηκώθηκε. Φόρεσε τὸ ψηλὸ ξεπατωμένο καπέλλο του, καὶ μ' ἕναν ἀναστεναγμὸ προχώρησε κατὰ τὸ στίβο.

Ὁ θιασάρχης ποὺ τὸν εἶδε τόσο θλιμμένο, τὸν ρώτησε:

— Λοιπόν; Πῶς πᾶμε;

— Μὴν τὰ ρωτᾶτε, τοῦ ἀπάντησε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ ἔμοιαζε σὰν κλᾶμα. Χειρότερα... ὅλο καὶ χειρότερα... Ἄ, ἐγὼ τὸ ξέρω. Πάει τὸ παιδί, δὲ θὰ γλυτώσει.

—Ὁ γιατρὸς τί λέει;

— Τί νὰ πεῖ! Τὸ παιδὶ χάνεται... Τόσο, ποὺ μιὰ στιγμὴ τὸ πρωΐ εἶπα νὰ μὴν ἔρθω... Φοβόμουνα...

Πιὸ ἀνυπέμονες αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ πιὸ δυνατὲς οἱ φωνὲς ξανακούστηκαν:

Τὸ Μπού-λῶ-το μάς
Ἔ-μεῖς θέ-λου-μέ!

Ὁ παλιάτσος ἔκοψε τὴ φράση του.

—Ἄκου τους! ἔκαμε, πικρά...

— Παράξενο σοῦ φαίνεται; Δὲν τὸ ξέρεις ποὺ χωρὶς ἐσένα δὲ μποροῦνε νὰ εὐχαριστηθοῦνε; Μὰ δὲν πειράζει. Κάμε τους ἐκεῖ βιαστικὰ-βιαστικὰ κανένα παιχνίδι, νὰ ἡσυχάσουνε, κι' ἔπειτα φεύγα.

Ὁ Μπουλῶτος ψιθύρισε ἕνα εὐχαριστῶ καὶ κατόπι ἔσφιξε τὰ χέρια του καὶ σούφρωσε τὰ φρύδια. Τεντώθηκε κι' ἀνάπνευσε βαθιά. Κατάφερε μιὰ στιγμὴ νὰ νικήσει τὸν πόνο του, καὶ προχώρησε. Κι' ὅταν ἐφάνηκε στὸ στίβο, μὲ τὴν κοκκινισμένη μύτη του, τὴ σπαρταριστὴ μπογιατισμένη φάτσα του, τὸ μεγάλο κάτασπρο κολλάρο του καὶ τὰ τεράστια του παπούτσια, κανενὸς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ περάσει ἀπὸ τὸ νοῦ τί λύπη τὸν ἔτρωγε.

Ἀληθινὴ κοσμοχαλασιὰ ἀπὸ φωνὲς καὶ χειροχροτήματα ξέσπασε. Ὁ Μπουλῶτος κοντοστάθηκε. Αὐτὴ ἡ ὑποδοχή, αὐτὴ ἡ ἀγάπη τοῦ κοινοῦ ποὺ τὴν ἔνιωθε νὰ τὸν φτάνει, νὰ τὸν περικυκλώνει, νὰ τὸν ἀγκαλιάζει μὲ τὶς φωνὲς καὶ τὰ παλαμάκια, τὸν ἠλέχτριζε. Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸν ἐνθουσιασμό, τὸ ἐγώ του χανότανε. Ἔμενε μόνο ὁ ἀγαπημένος θεατρῖνος, ὁ δοσμένος ὁλόκληρος στοὺς θεατὲς ποὺ τὸν ἀποθέωναν, καὶ ξεχνιόταν μέσα στὸ θρίαμβο, ἀρχίζοντας νὰ μεθάει, νὰ διασκεδάζει κι' ὁ ἴδιος τρελλὰ μὲ τάστεῖα του, τὶς γκριμάτσες του, τὰ ξεκαρδιστικὰ καμώματά του...

Ἄξαφνα, σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ξανὰ πεφτε στὰ πόδια του δροσερός, ξεκούραστος, ὕστερ' ἀπὸ μιὰν ἀμίμητη τούμπα, εἶδε στὰ παρασκήνια τὸν κ. Μπολερὸ νὰ τοῦ κάνει νοήματα. Μεμιᾶς τὸ μεθύσι του, ἡ παραζάλη του χάθηκαν. Ἔνιωσε μιὰ ἀγωνία νὰ τὸν πνίγει καὶ μ' ἕνα πήδημα τεράστιο, ἐξωφρενικό, βρέθηκε ἔξω ἀπ' τὸ στίβο.

— Σὲ ζητάνε... τοῦπε ὁ θιασάρχης κομπιάζοντας.

Κάτου ἀπ' τὰ χρώματα ποὺ σκέπαζαν τὸ πρόσωπό του, ὁ παλιάτσος χλώμιασε.

— Ποιὸς ἦρθε;

— Ἡ ὑπηρέτρια. Περιμένει κάτου στ' αὐτοκίνητο...

Ὁ Μπουλῶτος δὲν ἀπάντησε. Χωρὶς οὔτε κὰν νὰ ξεπλυθεῖ, ὅρμησε, ἔτρεξε, χώθηκε στ' αὐτοκίνητο ποὺ ξεκίνησε ἀμέσως.

Ρώτησε μὲ λαχτάρα:

— Τί εἶναι;

— Νά, τοῦ κύριου Ρομπέρτου τοῦρθε μιὰ λιποθυμία, ἀπάντησε ἡ ὑπηρέτρια.

— Εἶχε ξαναρθει στὸν ἑαυτό του ἄμα ἔφυγες;

— Μάλιστα... Ἤτανε λίγο καλύτερα.

— Ὁ γιατρὸς εἶναι σπίτι;

— Μάλιστα. Αὐτὸς μ' ἔστειλε νὰ σᾶς εἰδοποιήσω.

— Ἄ!..

Μὲ τὴ φωνὴ τρεμάμενη πρόσθεσε;

— Εἶπε... πῶς εἶναι χαμένος;

Καὶ καθὼς ἡ ὑπηρέτρια, χαμηλώνοντας τὰ μάτια, ἔμενε ἀμίλητη, ὁ Μπουλῶτος δὲ βάσταξε. Ἕνας λυγμὸς τὸν τράνταξε κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ...

Σὰ νὰ μὴν τοῦφτανε ὁ πόνος του, τὸ ραδδὶ ἑνὸς πόλισμαν ποὺ σταμάτησε τὸ αὐτοκίνητο, τὸν ἔρριξε σὲ μιὰν ἀνείπωτη ἀπελπισία. Ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα ποὺ τοῦ φαινόταν ἀτέλειωτη, ἔμενε βουβός, μὲ τὸ κεφάλι χωμένο στὰ χέρια του ποὺ τρέμανε, κι' ὅσο συλλογίζουνταν πῶς λίγο μακρύτερα ὁ γιός του σβυνότανε, ἔνιωθε νὰ τοῦ φεύγει τὸ μυαλό. Ὄξω στὸ δρόμο, ὀργανέττα ποὺ ξεκούφαιναν, ρουκέττες ποὺ ἐκπυρσοκροτοῦσαν σὰν πιστόλια, τραγούδια χαρούμενα. Ὁ κόσμος γλεντοῦσε. Κι' ὅλη ἐκείνη ἡ χαρὰ ποὺ πλημμύριζε τὴν ψυχὴ τοῦ πλήθους αὐτὴ τὴν ἡμέρα, ἔκανε τὴ λύπη του πιὸ πικρὴ ἀκόμα καὶ πιὸ ἀβάσταχτη, καὶ τὸν ἔκανε νὰ τοὺς μισεῖ ὅλους, ὅλους ὅσοι διασκέδαζαν καὶ πανηγύριζαν, ἐνῶ ὁ Ρομπέρτος του, ὁ ἀγαπημένος ὁ γιός του, ψυχομαχοῦσε...

Μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας του ἔβλεπε στὸ μεγάλο κρεβάτι του τὸ ψηλόλιγνο ἀγοράκι, ποὺ ἤτανε πολὺ ψηλὸ γιὰ τὰ δέκα του χρόνια, ποὺ εἶχε τόσο γρήγορα φυτρώσει καὶ ποὺ ξανάσκυφτε κιόλα πρὸς τὴ γῆ... Ἔβλεπε τὴ

ἀχνὸ πρόσωπό του μὲ τὰ μεγάλα τὰ μάτια, ποὺ ἤτανε πάντα λαμπερὰ ἀπὸ τὴ θέρμη καὶ πάντα κομμένα, καὶ μὲ τὰ μαγουλάκια τὰ σκαμμένα ποὺ ἤτανε πάντα ροδοχρωματισμένα ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά τὴν ἀμείλιχτη...

Εἴκοσι φορὲς ἔκαμε νὰ πηδήσει ἔξω ἀπὸ τ' αὐτοκίνητο ποὺ δὲν προχωροῦσε, ὡς που ἐπιτέλους τὸ ραδδὶ τοῦ πόλισμαν ξανακατέβηκε, καὶ ξεκίνησαν ὅσο μποροῦσαν πιὸ βιαστικά.

Σὲ λίγες στιγμὲς βρέθηκε σπίτι του.

Χώθηκε στὸν πραθάλαμο καὶ σκαρφάλωσε ὡς τὸ τρίτο πάτωμα μὲ τὴ γρηγοράδα τῆς μαΐμοῦς.

Ἔκαμε νὰ μπεῖ, μὰ ἡ πόρτα ἄνοιξε. Ὁ γιατρὸς ἔφευγε, σκυφτός.

— Λοιπόν; ρώτησε ὁ Μπουλῶτος, σὰ χαμένος.

Ὁ γιατρὸς ἔκαμε μιὰ κίνηση ἀπελπισμένη.

— Νᾶχετε θάρρος... ἀναστέναξε. Τὰ πόδια του λύγισαν.

— Πέ... πέθανε;

—Ὄχι...Μ' ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή..

—Ἄχ, γιατρέ! Θὰ τὸν προφτάσω ζωντανό; θὰ μπορέσω νὰ τὸν ξαναφιλήσω;

— Ναί, ἀλλὰ σᾶς ἱκετεύω, φανῆτε δυνατός. Νὰ μὴν καταλάβει τὴν ἀγωνία σας... Τώρα μόλις εἶδε δάκρυα στὰ μάτια τῆς μητέρας του κ' ἀνησύχησε. Φοβήθηκε. Μὴ τὸν κάμετε νὰ ὑποψιαστεῖ τίποτα! Ἀφῆστε τον νὰ σβυστεῖ χωρὶς νὰ τὸ νιώσει...

Ὁ Μπουλῶτος σκούπισε ἕνα δάκρυ.

— Θᾶμαι δυνατός, γιατρέ!.. ὑποσχέθηκε.

Ἄνοιξε τὴν πόρτα, καὶ μὲ μιὰν ὑπέρτατη προσπάθεια κατάφερε νὰ χαμογελάσει, μπαίνοντας στὴν πένθιμη κάμαρα.

— Λοιπόν, Ρομπέρτο, τί νέα; Πᾶμε καλύτερα, ἔ; Τώρα μόλις ἀπαντήθηκα μὲ τὸ γιατρό, καθὼς ἀνέβαινα...

— Ναί, ἀκούγομαι καλά... εἶπε ὁ μικρός.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΝΑΣΟΣ ΔΕΤΖΟΡΤΖΗΣ

ΔΕΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

Ὀνειροκόρη, ποὺ ἔρχεσαι ἀπ' τ' ἀστέρια,
κρατώντας στὴ θερμή σου ἀγκάλη
τῆς εὐτυχίας τὸ διάφανο κρουστάλι
μὲ τὸ μεθυστικὸ ποτό, ποὺ πλέρια

τὸ δῶρα σου σκορπίζεις, μὲ τὰ χέρια
ὀρθάνοιχτα, μὲ φῶς στ' ὥριο κεφάλι,
γιατί μᾶς φεύγεις, Κόρη, πάλι
πετώντας κρὸς τὰ γαλαζένια αἰθέρια;

Γύρισε!.. Καὶ θ' ἀκούσῃς μύριους αἴνους
νὰ ὑψώνονται σὲ Σένα ἀπὸ τὴ γῆ
ἀπ' τοὺς βαθιὰ ὡς στὴν καρδιὰ θλιμμένους

γιὰ τὴ σκληρή σου τὴ φυγή...
Γύρνα, καὶ μὲ τὸ θεῖο σου χαμογέλιο
στερέωσε τῆς Εὐτυχίας τὸ θεμέλιο.

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

— Μαίρη, Μαίρη! Σοῦ ἀναγγέλλω ὅτι ὁ φίλος μου ὁ Οὐΐλλιαμ θὰρθεῖ σήμερα μὲ τὴν ἀδελφή του τὴ Λούση, νὰ μᾶς δείξει τὴ «μαγικὴ λυχνία». Ἡ ἀδελφή μου ἡ Φανὴ θὰ παίξει πιάνο καὶ θὰ περάσουμε θαυμάσια. Συγύρισε λοιπὸν τὸ δωμάτιο κι' ἑτοιμάσου. Θὰ παίξουμε καὶ κωμωδία.

—Ἔννοια σας, κύριε Κάρολε, ὅλα θὰ εἶναι ἕτοιμα. ὅταν θὰρθοῦν οἱ μικροί σας φίλοι.

Ὁ Κάρολος Δίκενς ἦταν ἕνα παιδάκι 7 ὡς 8 χρόνων, ποὺ εἶχε γεννηθεῖ στὰ 1812 στὸ Πόρτση, κοντὰ στὸ Πόρτσμουθ, στὰ νότια μέρη τῆς Ἀγγλίας. Ὁ πατέρας του Τζὼν Δίκενς ἦταν ὑπάλληλος σὲ μιὰ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία. Ὁ Κάρολος ἀπὸ μικρὸς ἔδειχνε ἐξαιρετικὴ ζωηρότητα κι' ἀντίληψη, ἀλλ' ἐπειδὴ ἦταν ἀρκετὰ ντελικάτος, δὲν τὸν ἔστελναν σχολεῖο ἀλλὰ τὸν ἐδίδασκε στὸ σπίτι ἡ μητέρα του, ἡ κυρία Ἐλισσάβετ Δίκενς.

«Ἡ Λούση συνόδευε στὸ πιάνο...» (Σελ. 401; στ. γ'.)

Ἡ ἀδελφούλα του ἡ Φανή, λίγο μεγαλύτερή του, ἔπαιζε ὡραῖα πιάνο κι' ἔκανε κάποτε μαθήματα μουσικῆς στὸν ἀδελφό της καὶ τραγουδοῦσε μαζί του.

Ἡ οἰκογένεια Δίκενς ἐνωρὶς ἔφυγε ἀπὸ τὸ Πόρτση κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Χάθαμ, ὅπου καὶ βρισκόταν ὅταν ὁ μικρὸς Κάρολος, περίμενε τὸν φίλο του τὸν Οὐΐλλιαμ. Ὁ Οὐΐλλιαμ ἦταν ἕνα παιδὶ δώδεκα χρονῶν, ἔξυπνο καὶ μαλακό, γεμᾶτο εὐγένεια καὶ καλοσύνη, ποὺ εἶχε πολλὴ φιλία μὲ τὸν Κάρολο. Ἡ Λούση πάλι, ἡ ἀδελφή του, ἦταν φίλη μὲ τὴ Φανή. Τὰ τέσσερα αὐτὰ παιδιὰ πολλὲς φορὲς μαζεύονταν καὶ ἔπαιζαν θεατρικὲς σκηνές, ποὺ τὶς ἐπινοοῦσε ὁ Κάρολος Δίκενς.

Ὁ Οὐΐλλιαμ μὲ τὴ Λούση ἤρθαν ἐπιτέλους κρατῶντας ἕνα φανάρι μὲ ὅλα του τὰ παρακολουθήματα.

—Ἔχεις τὰ γυαλιά, ποὺ παριστάνουν τὴν κωμωδία μας; ρώτησε ὁ Κάρολος.

— Ναί, εἶπε ὁ Οὐΐλλιαμ. Θὰ τὴν παίξουμε, ἀφοῦ ἰδοῦμε μερικὲς διασκεδαστικὲς σκηνές. Ἔχω μερικὰ γυαλιὰ ποὺ παριστάνουν σκηνὲς τοῦ Πολσυνέλου.

—Ἄς ἀρχίσουμε μ' αὐτές.

Πάνω σ' ἕνα πανί, ποὺ ἦταν τεντωμένο στὴ μιὰ πλευρὰ τοῦ δωματίου, φάνηκε σὲ λίγο ὁ Πολσυνέλος, ὁ παλιάτσος μὲ τὴ μεγάλη μύτη καὶ τὴν καμπούρα του. Ὁ Κάρολος μιλοῦσε γιὰ τὸν Πολσυνέλο κι' ὁ Οὐΐλλιαμ ἀπαντοῦσε γιὰ τ' ἄλλα πρόσωπα, ποὺ φαινόνταν στὴ σκηνή. Κι' ἔτσι ἔπαιζαν ἕνα εἶδος κωμωδίας μὲ φωτεινὲς εἰκόνες κι' ἡ Λούση συνόδευε στὸ πιάνο τὰ τραγούδια, ποὺ ἀποτελοῦσαν μέρος τοῦ προγράμματος.

Ὕστερα ἄρχισε ἡ κωμωδία, ποὺ τὴν εἶχαν ἑτοιμάσει μαζὶ οἱ δυὸ φίλοι.

—Ἡ σκηνὴ ἐπιγράφεται, εἶπε ὁ Κάρολος μ' ἐπίσημο ὕφος, «Ὅποιος σκάφτει τὸ λάκκο τοῦ ἄλλου, πέφτει μέσα ὁ ἴδιος». Παριστάνει κάμπο καὶ στὸ βάθος δάσος ἀπὸ ἔλατα. Δυὸ κύριοι προχωροῦν μὲ τὰ τουφέκια τους καὶ τὰ σακκίδιά τους: εἶναι κυνηγοί. Ὁ ἕνας, ὁ μίστερ Γιάσπερ, εἶναι ψηλόλιγνος, κι' ὁ ἄλλος, ὁ μίστερ Γκρέγκ, εἶναι κοντόχοντρος. Κοιτάξτε πῶς ψάχνουν κι' ἐπιθεωροῦν τὸν κάμπο, νὰ βροῦν κυνήγι.

—Τόσην ὥρα περπατοῦμε, λέει ὁ μίστερ Γκρέγκ (τὸ ρόλο αὐτὸ τὸν ἔπαιζε ὁ Κάρολος) καὶ δὲν εἴδαμε οὔτε ἴσκιο ἀπὸ λαγό.

— Φαίνεται ὅτι κρύβονται στοὺς θάμνους, ἀποκρίνεται ὁ μίστερ Γιάσπερ (τώρα μιλεῖ ὁ Οὐΐλλιαμ).

— Πᾶμε νὰ τοὺς βροῦμε! Δὲ μποροῦμε νὰ γυρίσουμε χωρὶς οὔτ' ἕνα σπουργίτη.

— Πὲς δυό, μίστερ Γιάσπερ. Καθένας τὸ δικό του!

— Ἐμπρὸς λοιπόν! Στὸ δάσος! (Ὁ Κάρολος τραγουδεῖ ἐδῶ ἕνα κυνηγετικὸ τραγούδι κι' ἡ Φανὴ συνοδεύει στὸ πιάνο).

Οἱ δυὸ κυνηγοὶ ἐξακολουθοῦν τὸ δρόμο τους.

— Δὲ μπορῶ πιά, μίστερ Γιάσπερ, περπατεῖς πολὺ γρήγορα μὲ τὰ μακρυὰ ποδάρια σου.

— Μὰ πῶς ἀλλοιῶς θὰ πιάσουμε τὸ λαγό, μίστερ Γκρέγκ;

— Σὲ παρακαλῶ, κάτσε νὰ ξεκουραστοῦμε.

Ἀκούγεται ἀπὸ μακρυὰ σάλπιγγα. (Ἡ Φανὴ ἀπομιμεῖται τὸν ἦχο της στὸ πιάνο).

— Νά το λοιπόν! εἶπε ὁ μίστερ Γκρέγκ. Κάποιος κυνηγὰ μὲ σάλπιγγες. Γιαὐτὸ ἔφυγαν ὅλοι οἱ λαγοὶ καὶ κρύφτηκαν.

—Ἄς κάτσουμε τότε νὰ τσιμπήσουμε κάτι, εἶπε ὁ μίστερ Γιάσπερ.

— Λαμπρά! Θὰ ξεφορτωθοῦμε κι' αὐτὰ τὰ τρόφιμα καὶ τὶς μποτίλιες, ποὺ κουβάλοῦμε ἀπάνω μας.

— Καὶ θὰ γυρίσουμε μὲ τὰ σακκίδιά μας ἀδειανά; Θὰ μᾶς κοροϊδεύουν.

— Καὶ δὲν ἀγοράζουμε κυνήγια νὰ τὰ γεμίσουμε;

—Ἔχεις δίκιο! Αὐτὸ θὰ κάνουμε.

Ἡ δεύτερη εἰκόνα παριστάνει τοὺς κυνηγοὺς καθισμένους καταγῆς, μὲ τὰ φαγητά τους ἁπλωμένα σὲ μιὰ πετσέτα.

— Αὐτό, μίστερ Γιάσπερ, τὸ προτιμῶ ἀπὸ τὸ κυνήγι.

— Ἀλήθεια, μᾶς ἄνοιξε ἡ ὄρεξη ἀπὸ τὸν πολὺ δρόμο ποὺ κάνουμε ἀπὸ τὸ πρωΐ.

Ἡ σάλπιγγα ἀκούγεται πάλι ἀπὸ μακριά.

— Δὲν βαρέθηκαν κι' αὐτοὶ νὰ κυνηγοῦν; Δὲν κάθονται κι' αὐτοὶ νὰ φάνε, ὅπως καὶ μεῖς; Τί λέτε, μίστερ Γιάσπερ;

Ὁ μίστερ Γιάσπερ τραγουδεῖ, ἐνῶ τὸ πιάνο τὸν συνοδεύει.

— Μὰ καθῆστε λοιπόν, μίστερ Γιάσπερ! Εἶναι ὥρα γιὰ φαγητὸ κι' ὄχι γιὰ τραγούδι!

Ἀνοίγουν τὶς μποτίλλιες καὶ ρίχνονται στὰ φαγητά. Ξαφνικὰ ὁ Γκρὲγκ σηκώνεται τρέμοντας:

— Ἀρκούδα! φωνάζει.

—Ἀρκούδα; Τί γυρεύει ἐδῶ ἀρκούδα;

— Σοῦ λέω ἀρκούδα εἶναι! Ἔρχεται ἀπὸ τὸ πλάϊ.

Ὁ Γιάσπερ κοιτάζει πρὸς τὸ δάσος κι' ἀρχίζει κι' αὐτὸς νὰ τρέμει.

— Ἀρκούδα εἶναι! Ἐμπρός, δρόμο!

— Μὰ θὰ μᾶς φτάσει!

—Ἄς ἀνεβοῦμε στὸ δέντρο!

Τ' ἀφίνουν ὅλα, μποτίλλιες καὶ ψητὰ κοτόπουλα, ἀκόμη καὶ τὰ τουφέκια τους, καὶ σκαρφαλώνουν σὲ μιὰ βαλανιδιά.

Στὴν τρίτη εἰκόνα, ἡ ἀρκούδα προχωρεῖ καὶ τρώει μὲ τὴν ἡσυχία της ὅλα τὰ φαγητὰ ποὺ ἔχουν ἀφήσει οἱ κυνηγοί.

— Φτωχὸ κοτόπουλο! λέει ὁ Γκρέγκ.

— Καὶ τἄμοιρο τὸ γουρουνόπουλό μου! λέει ὁ Γιάσπερ. Ἦταν τόσο καλοψημένο!

— Καλύτερα ἔτσι! Ἂν δὲν ἦταν τὰ φαγητά, ἡ ἀρκούδα θὰ ἔτρωγε ἐμᾶς τοὺς ἴδιους.

Ἀλλὰ τότε βλέπουν μ' ἔκπληξη τὴν ἀρκούδα ν' ἁρπάζει τὶς μποτίλιες καὶ νὰ τὶς ἀδειάζει.

— Μπά! ἔκαμε ὁ Γιάσπερ. Πίνουν κρασὶ κι' οἱ ἀρκοῦδες;

«— Μὰ εἶναι ὥρα γιὰ φαγητό, ὄχι γιὰ τραγούδι» (Σελ. 402, στ. α'.)

— Θὰ εἶναι ἀρκούδα ἀπὸ τσίρκο, λέει ὁ Γκρέγκ.

—Ἄς εἶχα τὸ τουφέκι μου.

Τέταρτη εἰκόνα: Ἡ ἀρκούδα, χορταμένη, σηκώνεται νὰ φύγει, ἀλλὰ δὲ μπορεῖ καὶ τρικλίζει.

— Μέθησε ὁ ληστής! λέει ὁ Γκρέγκ.

— Καὶ μὲ τὸ καλύτερο κρασί...

— Κοίταξε! Ξαπλώνεται νὰ κοιμηθεῖ στὸν ἴσκιο.

—Ὤλλ ράϊτ! Μίστερ Γκρέγκ, εἶναι ἡ στιγμὴ γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦμε. Ἄς κατεβοῦμε, ἂς πάρουμε τὰ τουφέκια μας, κι' ἂς τὴ σκοτώσουμε. Νά. τὸ καλύτερο κυνήγι!

Οἱ δυὸ κυνηγοὶ κατεβαίνουν σιγὰ σιγά, πέρνουν τὰ τουφέκια τους καὶ προχωροῦν πρὸς τὴν ἀρκούδα, ποὺ φαίνεται κοιμισμένη βαθειά. Ξαφνικὰ ὅμως ἡ ἀρκούδα πετάγεται ἀπάνω, βγάζει τὸ... τομάρι της, καὶ τότε παρουσιάζεται ἕνας κουρελῆς καὶ ξυπόλυτος ἀγριάνθρωπος, ποὺ τὸ βάζει στὰ πόδια. Οἱ κυνηγοὶ τὸν πέρνουν ἀπὸ πίσω.

— Πιάστε τον! πιάστε τον!

Στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου, ὁ κλέφτης πέφτει ἀπάνω σ' ἕναν πόλισμαν, ποὺ τὸν πιάνει. Τώρα, ποῦ βρέθηκε ὁ πόλισμαν μέσα στὸ δάσος; Αὐτὸ δὲν τὸ λέει ἡ κωμωδία. Εἶναι ὁ «ἀπὸ μηχανῆς θεός»!

Ἔτσι διασκέδαζαν ὁ Κάρολος Δίκενς μὲ τοὺς φίλους του στὸ σπίτι του στὸ Χάθαμ.

Οἱ μικρὲς αὐτὲς κωμωδίες ἐξασκοῦσαν τὴ φαντασία τῶν παιδιῶν καὶ τὰ συνήθιζαν στὶς γρήγορες κι' ἐξυπνες ἀπαντήσεις. Σὲ ἡλικία 10 χρονῶν, ὁ Κάρολος Δίκενς ἔγραψε στὸ κολλέγιο μιὰ τραγωδία μὲ τὸν τίτλο: «Μίσναρ. σουλτάνος τῶν Ἰνδιῶν».

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ πατέρας του ἔβγαζε πολλὰ χρήματα, καὶ τὸ σπίτι εἶχε ὅλη τὴν ἄνεση καὶ τὴν εὐπορία ποὺ χρειαζόταν. Ὁ πατέρας του τὸν ἔπαιρνε συχνὰ μαζὶ μὲ τὸν Οὐίλλιαμ στὴν ἔξοχή. Ἡ χώρα ἦταν πολὺ ὡραία κι' ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση στὴν παιδικὴ φαντασία τοῦ Κάρολου. Ἀργότερα, στὰ μυθιστορήματά του, γράφει συχνὰ γιὰ τὰ θαυμάσια τοπεῖα ποὺ ἔβλεπε αὐτὴ τὴν ἐποχή.

Ὅταν πάλι ὁ πατέρας δὲν ἦταν ἐλεύθερος, οἱ δύο φίλοι πήγαιναν μόνοι τους περίπατο. Λένε πὼς προτιμοῦσαν νὰ πηγαίνουν σ' ἕνα χάνι στὰ περίχωρα, ὅπου ἔβλεπαν ξένους ταξιδιῶτες νὰ περνοῦν. Ἐκεῖ τὸ ὡραῖο παιδάκι μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιὰ ἔβρισκε πολὺ καλὴ ὑποδοχή, καὶ τὸ ἔβαζαν νὰ λέει τραγούδια, ποὺ τοῦ τὰ εἶχε μάθει ἡ μαμμά του καὶ ἡ ἀδελφή του. Ἄλλοτε πάλι πήγαιναν στὸ λιμάνι καὶ μιλοῦσαν μὲ τοὺς ναυτικοὺς καὶ τοὺς ψαράδες, καὶ θαύμαζαν τὰ μεγάλα καράβια ποὺ φόρτωναν καὶ ξεκινοῦσαν γιὰ τὰ ξένα.

Ὡστόσο, οἱ καλὲς μέρες πέρασαν γρήγορα καὶ ξαφνικὰ ἡ οἰκογένεια Δίκενς βρέθηκε σὲ οἰκονομικὲς στενοχώριες.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

[Ἴδε φυλλάδια 32 καὶ 33]

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΛΑΖ ΤΟΥ ΜΠΙΑΡΡΙΤΖ
Λιλὴ Θεοτοκᾶ. Μεγάλη Τάξις, Β' Βραβεῖον

ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ
Πένου Δάκρυ. Μικρὴ Τάξις, Β' Βραβεῖον

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κι' ἄξαφνα ἔβγαλε μιὰ φωνή:

— Στὸν Πόλο! ἔφτασαν στὸ Β.Πόλο!

— Ποιὸς καλέ; ρώτησε ὁ Φονδιὲλλ ἀνήσυχος κάπως ἀπὸ τὴν ταραχὴ τοῦ κυβερνήτη του.

— Αὐτοί, νὰ πάρη ἡ εὐχή. Οἱ φίλοι μας, οἱ ἐπιβάτες μας, οἱ ναυαγοί μας!

— Θὰ θέλετε ν' ἀστειευθῆτε δίχως ἄλλο, κύριε Στέφενσον. Στὸν Πόλο τὰ τρία μωρά; Στὸν Πόλο ἡ μὶς Γκράς Κλάριτζ; Στὸν Πόλο ὁ κύριος Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος; Μὰ εἶναι γιὰ νὰ πεθάνη κανεὶς στὰ γέλια. Χά, χά, χά.

— Σᾶς μιλῶ σοβαρὰ καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ γελάτε, τὸν ἔκοψε ὁ Ἀμερικανὸς μὲ ζωηρότητα.

— Μὲ συγχωρεῖτε, μ' αὐτὴ ἡ ἱστορία εἶναι πραγματικὰ ἀπίστευτη.

— Ἂν δὲν πιστεύετε τὰ λόγια μου, ἡ κορδέλλα εἶναι ἐδῶ κι' αὐτὴ βέβαια δὲν σημειώνει ἀνακρίβειες· κοιτάξτε!

Ὁ Φονδιὲλλ ἔσκυψε μηχανικὰ πάνω ἀπὸ τὴν κορδέλλα καὶ εἶδε πὼς ὁ κυβερνήνης ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ἡ κορδέλλα σημείωνε καθαρά: Β. Πλ. 90°, Α. Μηκ. 0°.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τἄγραφα! ἐτραύλισε. Λοιπὸν σταλήθεια πῆγαν αὐτοὶ στὸν Πόλο κι' ἐμεῖς μείναμε ἐδῶ στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ;

— Καθὼς φαίνεται.

— Αὐτὸ δὲ θὰ τὸ συγχωρήσω ποτὲ στὸν ἑαυτό μου. Νὰ πάρη ὁ διάβολος! ἄρχισε νὰ φωνάζη ὁ Φονδιέλλ. Τώρα μποροῦμε νὰ γυρίσουμε στὰ σπίτια μας. Μποροῦμε νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὸ κατόρθωμά μας. Καὶ τί νὰπαντήσης κιόλας σὲ κείνους ποὺ θὰ μᾶς γελάσουν στὰ μοῦτρα γιὰ τὸ πάθημά μας; Ἄξιζε νὰ σπάσουμε τὸ κεφάλι μας γιὰ νὰ φθάσουμε σ' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα! Νὰ μελετᾶς χρόνια καὶ χρόνια γιὰ νὰ βρῆς ἕναν καινούγιο τύπο ἀεροπλοίου. Νὰ τοῦ κάνης χίλιες δόδ τελειοποιήσεις. Νὰ κάνης ἕνα σωρὸ δοκιμαστικὲς πτήσεις, κι' ὕστερα, ἀφοῦ θὰ τὰ ἔχεις ἑτοιμάσει ὅλα, ἀφοῦ θὰ ἔχεις ξεκινήση, νὰ σοῦ ἁρπάζουν τὴ δόξα μπροστὰ ἀπὸ τὴ μύτη σου, ποιός; Ἕνας γελοῖος παιδαγωγὸς καὶ μιὰ γεροντοκόρη γκουβερνάντα! Τὸ βρίσκετε σωστὸ ἐσεῖς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κύριε κυβερνήτα; Τὸ βρίσκετε δίκαιο; Βρίσκετε πὼς δὲν πρέπει κανείς, ὕστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ φιάσκο, νὰ τὰ στείλη ὅλα στὸ διάβολο, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ «Δίμπερτο»;

Ἡ ζωηρότης τῶν ἐκφράσεων τοῦ Φονδιὲλλ δὲ φάνηκε καθόλου νὰ ἐνοχλῆ τὸν Στέφενσον, ὅπως τὸν εἶχαν ἐνοχλήσει πρὶν τὰ εἰρωνικὰ γέλια του.

Γιατί κι' αὐτὸς καταλάβαινε τὴν εἰρωνεία τῆς τύχης, ποὺ ἔκανε τὸν πιλότο του ναγανακτῆ σὲ τέτοιο σημεῖο, καὶ χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ τὸ θέλει, ἔνοιωθε μέσα του πὼς ζήλευε τοὺς ἐρασιτέχνες αὐτοὺς ἀεροπόρους ποὺ τοῦ εἶχαν ἁρπάξει τὴν ἐπιτυχία μέσα ἀπὸ τὰ χέρια του.

— Καλέ μου φίλε, εἶπε στὸν Φονδιέλ, περισσότερο μὲ θλίβει ἡ συμπόνια παρὰ ἡ δυσαρέσκεια· τὸ μεγάλο σας λάθος ἦταν νὰ συνδέσετε τὴν τύχη σας μὲ τὴ δική μου. Μιὰ ἐποχὴ ἤμουν τυχερός. Ὅ,τι ἔκαναν τὰ χέρια μου, πετύχαινε. Τώρα ἡ ρόδα γύρισε κι' ὅ,τι κι' ἂν ἐπιχειρήσω θὰ μοῦ βγῆ σὲ κακό.

Ἡ μελαγχολικὴ αὐτὴ σκέψη συγκίνησε βαθιὰ τὸν πιλότο. Ἤρεμα τώρα πιά, ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται:

— Ὄχι, ὄχι, μὴν τὸ λέτε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κυβερνήτα! Λάθος μου ἦταν ποὺ ἀγανάκτησα καὶ φουρκίστηκα σὰ μικρὸ παιδί. Μὰ κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί μ' ἔπιασε.

— Οὔτε κι' ἐγώ. Μὰ βλέπω πὼς ἐσεῖς, συνήλθατε καὶ ἀντιδρᾶτε, καὶ θὰ προσπαθήσω κι' ἐγὼ νὰ κάνω τὸ ἴδιο. Δὲν εἴμαστε δὰ μωρὰ παιδιὰ νὰ παραδοθοῦμε σὲ ἀπελπισιὲς καὶ σὲ θρήνους. Θαρσεῖν χρή, ὅπως θέλεγε ὁ λαμπρὸς ἐκεῖνος συμπατριώτης σας, ὁ κύριος Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος, ποὺ ἄλλοτε τοῦ φερνόσαστε τόσο ἱπποτικά, καὶ ποὺ ἂν τὸν ξαναβροῦμε σῶον καὶ ἀβλαβῆ —ὅπως τὸ ἐλπίζω — θὰ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς ζητήση νὰνακαλέσετε τὰ λόγια σας.

— Καὶ θὰ τὸ κάνω μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Ἄλλωστε ἐγὼ δὲν ἤμουν ὁ πρῶτος ποὺ ἐξετίμησα τὸ ἐφευρετικό του πνεῦμα; Ἄς εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν θὰ τὸ πίστευα ποτὲ πὼς θὰ φαινόταν τέτοιος ἄξιος ὑποκελευστής. Νὰ κατακτήση τὸν Πόλο μὲ τὸ ἀερόπλοιο! Κι' ἐγώ, ποὺ τί δὲ θἄδινα γιὰ νὰ βρισκόμουν στὴ θέση του...Ἀλλοίμονο! ἀναστέναξε ὁ καλόκαρδος νέος. Ἤταν φαίνεται γραφτὸ νὰ μᾶς ξεφύγη ὁ Πόλος καὶ νὰ τὸν κυριεύση ἕνα ἱπτάμενο οἰκοτροφεῖο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Νευρασθένεια

Πόσο πικρὰ θὰ χαμογελοῦσε ὁ κύριος Ἀχιλλέας Ἀντρειωμένος, ἂν γνώριζε σὲ τί σημεῖο τὸν ζήλευε ὁ Φονδιέλλ.

Οἱ προβλέψεις τοῦ Τζὰκ εἶχαν πληρέστατα ἐπαληθεύσει. Ὁ Μέντωρ τῶν νεαρῶν Ντεντεβίζ ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του σὲ πολὺ ἄσχημη θέση. Κι' ἔπειτα, δὲν εἶχε οὔτε τὴν ἐλάχιστη ὑπόνοια γιὰ τὸ θαυμαστὸ κατόρθωμα ποὺ ἀπέδιδαν σ' αὐτὸν καὶ στοὺς μαθητές του, βασιζόμενοι στὸ καταπληκτικὸ διάγραμμα τῆς πορείας τους.

Δίχως ἄλλο ἐγνώριζε — καὶ πῶς αὐτὸς μονάχα τὸξερε — τὴν ἐξωφρενικὴ ἐναέρια διαδρομὴ ποὺ εἶχε κάνει δίχως νὰ τὸ θέλῃ, καὶ ποὺ τὸν εἶχε καταντήσει νὰ βρίσκεται ἐπὶ τρεῖς ἀγωνιώδεις ἡμέρες καὶ τρεῖς ἀτέλειωτες νύχτες, μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου! Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ εἶχε δείξει μιὰ στωικότητα, γεμάτη ἀπὸ πραγματικὸ μεγαλεῖο. Μὰ κατὰ βάθος, ἡ στωϊκότης αὐτὴ δὲν ἦταν παρὰ μιὰ στυγνὴ ὑποταγὴ στὴ μοῖρα του καὶ ὄχι μιὰ φύχραιμη καὶ θαρραλέα ἐνατένιση τοῦ παρόντος.

Ἐντελῶς διαφορετικὰ εἶχε πάρει τὴν κατάσταση ὁ Γαβριὴλ κι' ὁ Ὕβόν. Μέσα στὸν πανικὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, καθὼς καὶ καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ἀκούσιου ταξιδιοῦ τους, αὐτοὶ οἱ δυὸ μικροὶ κηδεμονευόμενοι τοῦ κ. Ἀντρεωμένου ἦταν οἱ μόνοι ποὺ κράτησαν τὴν ψυχραιμία τους, ποὺ φρόντισαν γιὰ ὅλα καὶ ποὺ κυβέρνησαν τὸ ἀερόπλοιο καὶ δὲν τ' ἄφησαν νὰ τὸ παρασύρῃ ἡ θύελλα.

Καὶ τὰ μπαλλονάκια; Ὁ κ. Ἀχιλλέας ὄχι μόνο δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ τὰ ρίξῃ, ἀλλὰ ἀγνοοῦσε καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὕπαρξή τους, ὅταν τοῦ τὴ τηλεφώνησε ὁ Ὕβόν, σύμφωνα μὲ τὴ διάταγή τοῦ Γαβριήλ, ποὺ ὅπως εἴδαμε σὲ ἄλλο κεφάλαιο, εἶχε ἀναλάβει τὴν κυβέρνηση τοῦ ἀερόπλοιου.

Καὶ τότε ἀκόμη χρειάστηκε νὰ τὸν βοηθήσουν ἡ μῖς Γκρὰς Κλάριτζ κι' ἡ Νταῖζη, γιατὶ ὁ ἄμοιρος παιδαγωγός, ἔτσι ἀλαλιασμένος ποὺ ἦταν, θάταν ἀδύνατο νὰ βρῇ μονάχος, μέσα στὸν κυκεῶνα τῆς ἀποθήκης, τῆς μικροσκοπικὲς ἐκεῖνες μεμβράνες κι' οὔτε θὰ γνώριζε πῶς νὰ τὶς φουσκώσῃ. Κι' οἱ τρίχες του ὀρθώνονταν ἀκόμη ὅταν συλλογιζόταν τὸ φοβερὰ ἐκεῖνο σύρε-κι' ἔλα ἐπάνω στὴ γέφυρα, ποὺ ὑποχρεώθηκε τόσες φορὲς νὰ περάσῃ, γιὰ νὰ πάῃ ἀπὸ τὸ ἕνα διαμέρισμα στ' ἄλλο. Ἀλήθεια, καὶ τώρα ἐθαύμαζε τὸν ἑαυτό του, πῶς ἀποφάσισε νὰ ἐπιχειρήσῃ μόνος του καὶ πῶς ἔβγαλε πέρα ἕνα παρόμοιο κατόρθωμα!

Ὅσο γιὰ νὰ πάρῃ τὸ «στίγμα», αὐτὸ στάθηκε ἀδύνατο ὅσο κι' ἂν ἔβαλε σ' ἐνέργεια ὅλες τὶς μαθηματικές του γνώσεις. Αὐτὸ ἦταν φοβερὴ ἀπογοήτευση γιὰ τὸν Γαβριήλ, ποὺ εἶχε μεγάλη ἰδέα, ἂν ὄχι γιὰ τὶς πρακτικές, τουλάχιστο γιὰ τὶς θεωρητικὲς ἱκανότητες τοῦ παιδαγωγοῦ του. Γιατὶ κι' ὁ ἴδιος δὲν ἤξερε νὰ μεταχειρισθεῖ τὸν ἐξάντα, κι' οὔτε γνώριζε τὴν χρήση καὶ τὴ σημασία τοῦ μυστηριώδους μηχανήματος ποὺ βρισκόταν στὸ θάλαμο τοῦ κυβερνήτη καὶ ποὺ σημείωνε καταλεπτῶς κάθε διαφορὰ πλάτους καὶ μήκους καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς πορείας τους.

Νὰ μποροῦσε τουλάχιστο νὰ καταποπισθεῖ ὁ δύστυχος ἀκούσιος ὑποκελευστὴς μὲ τὴ βοήθεια τῆς πυξίδας; Στὴν ἀρχὴ κάπως τὰ κουτσοκατάφερε, καὶ τὴν πρώτη ἡμέρα καθὼς καὶ τὴ νύχτα ποὺ ἐξακολούθησε ἡ μαγνητικὴ βελόνη νὰ δείχνῃ πὼς διευθυνόνταν ἴσια κατὰ τὸ βοριά.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΑ ΔΕΙΓΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΑΝΑΜΕΣΑ στ' Ἀγωνίσματα τοῦ Πεντάθλου ποὺ προκηρύχθηκε στὸ προηγούμενο, εἶναι κι' ἕνα γιὰ ἔμμετρη μετάφραση ἀπ' τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικό, μὲ θέμα τὸ περίφημο ἐκεῖνο αὐτοεπιτύμβιο τοῦ Αἰσχύλου. Ἀπὸ τί ἄραγε παρακινήθηκε ἡ Διάπλασι νὰ σᾶς δώσει ἕνα τέτοιο θέμα; Θὰ σᾶς τὸ πῶ, γιατὶ μπορεῖ καὶ νὰ σᾶς διευκολύνῃ:

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ἦρθε γιὰ βίζιτα στὸ γραφεῖο μας ἡ παλιά μας φίλη Κατίνα Γ. Παπᾶ, ἡ ἀξέχαστη ***Βάρκα τοῦ Κανάρη,*** ἡ συγγράφισσα τοῦ «Βόθνα» καὶ τόσων ἄλλων ὡραίων διηγημάτων, καθηγήτρια σήμερα,— κι' ἀπὸ τὶς πιὸ διακεκριμένες — σ' ἕν' ἀθηναϊκὸ γυμνάσιο κοριτσιῶν.

— Νὰ σᾶς διαβάσω, μᾶς εἶπε, μιὰ ὡραία ἔμμετρη μετάφραση ἑνὸς ἐπιγράμματος τοῦ Σιμωνίδη. Τὴν ἔκαμε στὸ γυμνάσιο μιὰ μαθήτριά μου δεκατεσσάρων μόλις ἐτῶν, ἡ Ἀντιγόνη Κωτσάκη. Τὸ ξέρετε βέβαια τὸ ἐπίγραμμα «σ' ἐκείνους ποὺ ἔπεσαν στὶς Θερμοπύλες». Ἀκούστε τώρα τὴ μετάφραση καὶ πῆτε μου: δὲν εἶναι θαῦμα γιὰ μιὰ μικρὴ μαθήτρια τῆς Ε' τοῦ Γυμνασίου;

Καὶ μᾶς διάβασε αὐτοὺς τοὺς στίχους:

Χαρὰ σ' αὐτοὺς ποὺ πέσανε
ἐδῶ στὶς Θερμοπύλες!
Ὡραῖος ὁ θάνατός τους,
μιὰ θόμηση παντοτεινὴ
καὶ παίνεμα ἡ συμπόνια.
Κι' ὁ τάφος τους ἕνας βωμὸς
ποὺ δὲν τὸν πιάνει μούχλα,
Μήτε κι' ὁ χρόνος ὁ σκληρὸς
ποτὲ δὲ θὰ τὸν σβύσει,
Γιατὶ μαζί τους πλάγιασε
κι' ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδας.
Κι' εἶναι γιὰ μᾶς περίλαμπρα
σημάδι ὁ Λεωνίδας,
Ὁ βασιλιὰς ὅπ' ἄφησε
τρανὴ κι' αἰώνια δόξα!

Ἐμείναμ' ἔκθαμβοι. Μὰ βέβαια, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ πιὸ πιστή, πιὸ ὄμορφη, πιὸ λογοτεχνικὴ ἀπόδοση. Μερικὰ μέρη μάλιστα — καὶ τὰ πιὸ δύσκολα τοῦ Ἐπιγράμματος — ἀποδίδονται μὲ τέτοιο τρόπο, ποὺ θὰ τιμοῦσε καὶ τὸν Γρυπάρη, τὸν μεταφραστὴ τοῦ Αἰσχύλου. Ἀλλὰ διαβάστε καὶ τὸ πρωτότυπο, γιὰ νὰ ἰδῆτε ὅλη τὴν ἐπιτυχία:

Τῶν ἐν Θερμοπύλοις θανόντων
εὐκλεὴς μὲν ἡ τύχη, καλὸς δ' ὁ πότμος,
βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόνων δὲ μνᾶστις,
[ὁ δ' οἶκτος ἔπαινος.
ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὔτ' εὐρῶς
οὐδ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμαυρώσει χρόνος·
ἀνδρῶν ἀγαθῶν ὅδε σηκὸς οἰκέταν εὐδοξίαν
Ἑλλάδος εἵλετο· μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας
ὁ Σπάρτης βασιλεύς, ἀρετᾶς μέγαν λελοιπὼς
κόσμον ἀέναόν τε κλέος.

Βλέπετε τώρα πῶς ἡ μεταφράστρια πῆρε τὸ νόημα κάθε φράσης, κάθε λέξης μποροῦμε νὰ ποῦμε, καὶ πῶς τὸ ξαφάχυσε σὲ δικούς της στίχους, στὴ ζωντανὴ γλῶσσα τῆ σημερινή. Θὰ ἐπιστήσω μόνο τὴν προσοχή σας στὴν ἀπόδοση τοῦ «ὅδε σηκὸς οἰκέταν εὐδοξίαν Ἑλλάδος εἵλετο». Τὸ νόημα εἶναι: «αὐτὸς ὁ τάφος ἐδιάλεξε γιὰ οἰκέτη, γιὰ σύντροφο, τὴν εὐδοξία, τὴν καλὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος». Κι' ἡ μεταφράστρια: «γιατὶ μαζί τους πλάγιασε ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδας». Ἀδύνατο νὰ τόλεγε κανείς, στὴ γλῶσσα μας, πιὸ ὡραῖα. Μ' αὐτὸ εἶναι ἀληθινὴ ἀναδημιουργία. Γενικά, ἡ μεταφράστρια τίποτα σημαντικὸ δὲν παρέλειψε (π: χ: παραλείπει τὸ «Σπάρτης»· μὰ ποιὸς δὲν ξέρει τίνος τόπου ἦταν βασιλιὰς ὁ Λεωνίδας;) καὶ τίποτα ποὺ νἀλλοιώνῃ τὸ νόημα δὲν ἐπρόσθεσε. Ἂν ὁ Σιμωνίδης ἦταν σύγχρονος ἐπιγραμματοποιός, θἄγραφε τὰ γοήματά του ἔτσι ὅπως τἄγραψε ἡ μικρὴ Ἀντιγόνη Κωτσάκη.

Κι' εἴπαμε: Ἂν ἐδίναμε καὶ μεῖς στὰ Διαπλασόπουλα ἕνα τέτοιο ἀρχαῖο ἐπίγραμμα, δὲν θἄχαμε ἄραγε τὸ ἴδιο καλὲς μεταφράσεις; Κι' ἐπειδὴ ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ἐπρόκειτο νὰ προκηρυχθῇ τὸ Πένταθλο, ἡ Διάπλασις σκέφθηκε νὰ σᾶς δώσῃ, γιὰ δοκιμή, τὸ Ἐπίγραμμα τοῦ Αἰσχύλου. Εἶναι βέβαια πολὺ δύσκολο. Ἀλλὰ ἡ μετάφραση αὐτὴ τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ Σιμωνίδη, καμωμένη ἀπὸ μιὰ μικρὴ μαθήτρια, ὄχι μόνο θὰ σᾶς φιλοτιμήσῃ, ἀλλὰ θὰ σᾶς δείξῃ καὶ τὸν τρόπο τῆς ἐπιτυχίας. Ἔτσι, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ σεῖς, μὲ τὴν ἴδια γλῶσσα θὰ μεταφράσετε. Καὶ — ποιὸς ξέρει! — ἡ δική σας ἐπιτυχία μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ μεγαλύτερη.

Φυλαχθῆτε ὅμως... ἀπὸ ἀντιγραφία. Γιατὶ μεταφράσεις τοῦ Ἐπιγράμματος τοῦ Αἰσχύλου ἔχουν γίνει πολλές. Ἡ Διάπλασις ὅμως τὶς ξέρει ὅλες κι' ἐννοεῖται ὅτι δὲν θὰ καλομεταχειρισθεῖ ἐκεῖνον ποὺ. ἀντὶ νὰ κοπιάσῃ γιὰ νὰ μεταφράσῃ μόνος του, θὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ μνημονευθῇ μὲ ξένα κόλυβα...

Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ.

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΑΔΕΛΦΟΥΛΑ

Ἄκου, φεγγάρι μου χλωμό,
ἀπόψε τί θὰ σοῦ ἱστορήσω:
Εἶχα στὰ χρόνια τὰ παλιὰ
μιὰν ἀδελφούλα ὡραία,
Ποὺ μόνο αὐτὴν ἐλάτρευα
κι' ἄλλον δὲν εἶχα νἀγαπήσω,
Ἡ μάννα κι' ὁ πατέρας μου
χαθήκανε μοιραῖα.

Ἄκου, φεγγάρι μου χλωμό,
ἀπόψε τί θὰ σοῦ ἱστορήσω.
Ἦταν γλυκειά, τρελλή,
ξανθούλα, τόσο νέα,
Κι' εἶχε ματάκια γαλανὰ
βαθειὰ κι' ὡραῖα,
Μάτια ποὺ ἀκόμα ὁ δύστυχος
δὲν εἶμπορῶ νὰ λησμονήσω...

Σκόρπιζε μὲ τὸ γέλιο της
τὸ φῶς μέσ' στὴν καρδιά μου,
Σκούπιζαν τὰ μικρὰ χεράκια
της τὰ δάκρυά μου,
Μὲ τόση ἀγάπη ἀσύγκριτη
κι' ἀνείπωτη μιὰ χάρη.

Μιὰ μέρα ἡ ἀδελφούλα μου
δὲν ἄνοιξε τὰ μάτια,
Εἶχε πετάξει μακριὰ
στοῦ Ἅδη τὰ παλάτια.
Θεέ μου, πόσο, πόσο χλωμὸ
εἶν' ἀπόψε τὸ φεγγάρι!..

Φιλόσοφη

ΠΩΣ ΠΡΩΤΟΠΗΓΑ ΣΤΟ ΣΚΟΛΕΙΟ

Εἶχα κλείσει τὰ ἕξη χρόνια καὶ περπατοῦσα στὰ ἑφτά. Ὁ πατέρας μου μαζὶ μὲ τὴ μητέρα μου ἀποφάσισαν νὰ μὲ στείλουν στὸ σκολειό.

Ἐγὼ ἀπὸ μικρὸς ἀκόμη ἀνατρεφόμουν μὲ τοὺς δυὸ μεγάλους μου ἀδελφοὺς ποὺ ἦσαν στὴν τρίτη καὶ τετάρτη τάξη τοῦ δημοτικοῦ σκολειοῦ, καὶ μὲ εἶχε καταλάβει ἡ ἐπιθυμία νὰ πάω κι' ἐγὼ σκολειό, νὰ πέρω βιβλία καὶ τετράδια καὶ νὰ μάθω νὰ γράφω, νὰ διαβάζω καὶ νὰ ζωγραφίζω.

Εἶχε περάσει πιὰ τὸ καλοκαίρι καὶ εἶχε μπεῖ ὁ Σεπτέμβρης, κι' οἱ δυὸ μεγαλύτεροί μου ἀδελφοὶ περίμεναν μέρα μὲ τὴν ἡμέρα νἀνοίξει τὸ σκολειό, νὰ πάρουν βιβλία τῆς μεγαλύτερης τάξης καὶ νὰ καμωθοῦν πὼς αὐτοὶ γίνηκαν μεγάλοι καὶ μποροῦν νὰ διαβάζουν σὲ δύσκολα καὶ μικρὰ γράμματα.

Μιὰ φθινοπωρινὴ βραδυά, λίγες μέρες πρωτοῦ ἀνοίξῃ τὸ σκολειό, ποὺ καθόμαστον γύρω ἀπὸ τὴ μικρὴ ἀκόμη φωτιά, μὲ μάτι δακρυσμένο εἶπα στὸν πατέρα μου:

— Πατέρα, ἐγὼ πιὰ μεγάλωσα, γίνηκα ἑφτὰ χρονῶ, δὲ θὰ πάω φέτος σκολειό; ὁ Ἀλέξης τῆς κυρὰ Γιώργενας, ποὺναι καὶ μικρότερός μου, θὰ κινήσῃ φέτος.

— Καὶ σύ, Βασιλάκη μου, ἀπὸ φέτος θὰ κινήσῃς, γιὰ νὰ μάθῃς γράμματα πολλὰ καὶ γιὰ νὰ γίνῃς ἕνας καλὸς ἄνθρωπος σὰν τὸ Νικόλα Πετρίτη.

Τὴ χαρά μου δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὴν περιγράψω· ἀγκάλιαζα τἀδέλφια μου, τὰ φιλοῦσα καὶ χαιρόμουν, ποὺ μαζί τους θὰ πηγαίνω σκολειό.

Τὸ πρωί, μόλις σηκώθηκα, πῆγα στοὺς δυό μου ἀχώριστους φίλους, στὸ Νῖκο καὶ στὸν Παῦλο, νὰ τοὺς πῶ τὴν εὐχάριστη ἀπόφαση τοῦ πατέρα.

Οἱ δεκαπέντε μέρες, ποὺ πέρασαν ὡς ποὺ νὰ ἔρθῃ ἡ μέρα γιὰ νὰ γραφτοῦμε καὶ νὰ πάρουμε βιβλία, μοῦ φάνηκαν σὰν ἕνας χρόνος.

Τὸ βράδυ τῆς ἄλλης μέρας, ποὺ θἄρχιζε ἡ ἐγγραφή, ἡ μάννα μου μ' ἔλουσε, μἄλλαξε, τὸ πρωὶ μοῦ φόρεσε τὰ καινούργια μου ροῦχα, καὶ μαζὶ μὲ τὸν πατέρα μου καὶ τἀδέλφια μου κίνησα γιὰ τὸ σκολειό, ἐνῶ ἡ καμπάνα του γέμιζε τὸν ἀγέρα τοῦ μικροῦ μας χωριοῦ μὲ τοὺς χαρμόσυνους ἤχους της. Ὅλα γύρω μας συμμεριζόνταν τὴ χαρά μας.

Ὁ δρόμος ἦταν γιομάτος ἀπὸ παιδιά, ποὺ κι' αὐτὰ μαζὶ μὲ τοὺς πατεράδες τους πήγαιναν γιὰ νὰ γραφτοῦνε.

Φτάσαμε σ' ἕνα ὄμορφο, ψηλὸ κτίριο μὲ κάτι μεγάλα γράμματα πάνω ἀπ' τὴ μεγάλη του πόρτα πού, (ὅπως τὰ διάβασα, ὅταν ἔμαθα νὰ διαβάζω) λέγανε «Δημοτικὸν Σχολεῖον».

Μπήκαμε μέσα, ἀνεβήκαμε μιὰ σκάλα, κάμαμε μιὰ στροφή, καὶ νὰ τώρα στὸ γραφεῖο τοῦ δάσκαλου.

Ὁ δάσκαλος, νέος εἰκοσιπέντε χρονῶ, ψηλός, λιγνός, μὲ κατσαρὰ μαλλιὰ καὶ μαῦρα μάτια, μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο τραπέζι μὲ βιβλία, δεχόταν τοὺς μαθητές του καὶ τοὺς ἐνέγραφε.

Ὁ πατέρας μου τὸν χαιρέτησε φιλικά, ἔπειτα οἱ δυὸ μεγαλύτεροί μου ἀδελφοὶ μὲ σεβασμό, καὶ τέλος ἐγώ.

— Καλῶς τὰ καλὰ παιδιά. Θὰ γραφτῆς καὶ σύ, Βασιλάκη; εἶπε ἐκεῖνος.

— Ναί, τοῦ εἶπα κοκκινίζοντας.

— Ὤ, μπράβο!

Ἀφοῦ ὁ πατέρας μου μᾶ, ἐνέγραψε καὶ μᾶς ἀγόρασε τὰ βιβλία ἀπὸ τὸ δάσκαλο, χαρούμενοι καὶ κρατώντας τα στὰ χέρια, κινήσαμε γιὰ τὸ σπίτι.

Στὸ δρόμο κάπου-κάπου ρίχναμε καὶ καμμιὰ ματιὰ γιὰ νὰ δοῦμε πῶς εἶναι μέσα, κι' ὁ πατέρας μᾶς ἔβλεπε καὶ χαμογελώντας ἔλεγε:

— Φυλάξτε τὴν ὀρεξή σας γιὰ ὅλη τὴ χρονιά.

Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ πῆγα στὸ σπίτι, ὡς τὸ μεσημέρι ποὺ βάλανε τραπέζι, ξεφύλλιζα τὸ βιβλίο, κοίταζα τὶς εἰκόνες καὶ δὲ μποροῦσα νὰ τὸ χορτάσω.

Ἠπειρωτικὸς Ἀετὸς

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΔΕΝΤΡΟΥ ΖΑΝΤ

Εἴμαστε στὴν ἀρχὴ τοῦ Κόσμου. Ὅλοι οἱ ἄγγελοι τ' οὐρανοῦ εἶναι σύγκινημένοι καὶ κατάκοπιασμένοι ἀπὸ ἕνα τόσο μεγάλο ἔργο. Εἶχαν ἀκόμα νὰ κάμουν κ' ἄλλα θαυμάσια γιὰ τὴν Ὑφήλιο. Πήγαιναν κι' ἔρχονταν βιαστικοὶ μὲ τὶς μακριὲς διπλωμένες ρόμπες τους, γεμάτες ἀπὸ θαυμαστὲς ὁμορφιές, ποὺ ἀκόμα δὲν εἶχαν ὄνομα.

Τὸ φῶς ἦταν διεσπαρμένο, γιατὶ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν ἦταν κλεισμένο σὲ κανένα ἀστέρι. Ἐκυμάτιζε παντοῦ κ' ἀρκοῦσαν μερικὲς ὡραῖες λάμψεις του, ἐπάνω σὲ μιὰ τιποτένια πέτρα, γιὰ νὰ τὴ μεταβάλλῃ γιὰ πάντα σ' ἕνα φωτεινὸ πετράδι. Οἱ ἄγγελοι ἐλάτρευαν αὐτὸ τὸ φῶς καὶ μιὰ μέρα μάλιστα εἶχαν τὴν καλὴ ἰδέα νὰ λούσουν καὶ τὰ μαλλιά τους μέσ' στὸ φῶς. Εὐτυχῶς, γιατὶ χωρὶς αὐτὸ σήμερα δὲν θὰ εἴχαμε γνωρίσει τὰ ξανθὰ μαλλιά...

Οἱ ἄγγελοι δούλευαν διαρκῶς, ἐσχημάτιζαν μὲ μεγάλη προσοχὴ ἐπάνω στὴ χλόη τὰ μικρὰ ἀνθάκια, κι' ἀποφάσισαν τὴν ἄνοιξη τὰ δέντρα νὰ φορτώνονται ἀπ' αὐτά. Σκέφθηκαν μὲ κάποιο δίκαιο νὰ βάλουν ἐπάνω στὰ φροῦτα τὰ πιὸ ὡραῖα χρώματα, γιὰ νὰ τὰ βρίσκουν οἱ ἄνθρωποι καλύτερα.

Κι' οἱ ἄγγελοι πάντα δούλευαν κι' ὅλο δούλευαν γιὰ νὰ κάμουν πιὸ ὄμορφη τὴ ζωὴ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, μὰ κάθε βράδυ παρατηροῦσαν πὼς τὸ φῶς ἀδυνατοῦσε, ἔμοιαζε σὰ νὰ λιποθυμῇ, κι' ὅπως ζοῦσε παντοῦ καὶ σὲ κανένα μέρος, οἱ ἄγγελοι δὲν ἤξεραν ποῦ νὰ τὸ ζητήσουν... Γι' αὐτὸ ἦταν λυπημένοι καὶ σκεπτόνταν, πὼς καλύτερα θὰ εἶναι νὰ κλείσουν αὐτὸ τὸ φῶς σὲ κάποιο μέρος γιὰ νὰ τὸ φυλάξουν. Ἀποκοιμήθηκαν μὲ τὸ κεφάλι μέσα στὸ φτερά τους καὶ τὴν ἄλλη μέρα πρωὶ-πρωί, πρὶν ἀκόμη ξημερώσει, ἄρχισαν καὶ πάλι νὰ σκέπτονται.

Ἐπιτέλους ἀποφάσισαν νὰ κάμουν ἁπλῶς ἕνα μεγάλο κύκλο γύρω του, ἀφοῦ δὲν εἶχαν ἀκόμη κανένα πράγμα ποὺ νὰ μποροῦ νὰ τὸ χωρέσῃ. Ἐκάλεσαν λοιπὸν πολὺ εὐγενικὰ τὸ φῶς, ὅπως κάμουν τὰ παιδάκια, τραγουδώντας: «Βλέπετε πῶς χορεύουμε! ἐμπᾶτε καὶ σεῖς στὸν κύκλο!» Τὸ φῶς μπῆκε χωρὶς ὑποψία, ὁ κύκλος κλείστηκε καὶ ἰδοὺ πῶς ἔγινε ὁ Ἥλιος!

Οἱ ἄγγελοι τοῦ κύκλου τυφλώθηκαν ἀπὸ τὸ τόσο φῶς, κι' οἱ πρῶτες ἀχτῖνες τοῦ λαμπροῦ ἡλίου ἔπεσαν πάνω στὰ πράγματα. Μιὰ μεγάλη ἀνατριχίλα εἶχε διαπεράσει ὁλόκληρη τὴ φύση κι' ἀπὸ φόβο ὅλα τὰ ἄνθη, ὅλα τὰ φύλλα σκληρύνανε, μαρμαρώσανε κι' ἔμειναν ἀκίνητα, σὰν ἀπολιθωμένα ἀπὸ τὴ συγκίνηση, βλέποντας τὸ φῶς, ποὺ ἦταν καὶ λίγο ἡ μητέρα τους, φυλακισμένο. Ὁ καλὸς Θεὸς στενοχωρημένος ἔστειλε ἄλλους ἀγγέλους, μὲ λιγότερη φαντασία καὶ περισσότερο ἤμερους, γιὰ νὰ διορθώσουν αὐτὴ τὴν ἀδικία.

Οἱ νέοι ἄγγελοι προσπάθησαν νὰ κάμῃ ὁ καθένας τους κάτι τι, μὲ τὸ ἄλλο φῶς ποὺ ἔμεινε καὶ περιπλανιόταν ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Κι' ἔτσι ἄλλοι ἔβαλαν τὰ δυνατά τους νὰ κόψουν τ' ἄστρα, κι' ὅσα ἀπὸ τ' ἀστέρια βλέπετε πὼς οἱ ἄκρες τους δὲν εἶναι πολὺ ἴσιες, αὐτὰ τὰ ἔκαμαν οἱ πιὸ μικροί! Οἱ περισσότερο ἀδέξιοι ἔκαμαν τὸν Γαλαξία. Ὁ πιὸ καλλιτέχνης σχεδίασε τὸ Φεγγάρι — ἦταν ἡ πρώτη του προσωπογραφία, αὐτὸ φαίνεται δά... — Τὸ ἔκαμε λυπημένο, ἐπειδὴ ἔκλαιε ποὺ δὲν μποροῦσε πλέον νὰ ἑνωθῇ μὲ τὸν Ἥλιο, ἀλλὰ οἱ ἄγγελοι τοῦ ἐξήγησαν πὼς χρειάζεται ἐπίσης κι' ἕνα γλυκὸ φῶς γιὰ τὴ Νύχτα. Ὑπόφερε τὴ θυσία, μὰ μὲ τὴ συμφωνία νὰ βλέπῃ λίγο τὸν ἀγαπητό του Ἥλιο τὸ σουρούπωμα καὶ τὴ χαραυγή. Λέγουν τότε θαυμαστὰ μυστικά. Θὰ παντρεφτοῦν τὴν αἰώνια ἡμέρα...

Ἐπιτέλους ἡ πιὸ μεγάλη καὶ ἡ πιὸ λεπτὴ ἐργασία ἔμεινε νὰ γίνῃ ἐπάνω στὴν ἴδια τὴ γῆ. Ἐπρόκειτο νὰ ξυπνήσουν ἕνα πρὸς ἕνα ὅλα τὰ λουλούδια, ὅλους τοὺς κλάδους κι' ὅλα τὰ ἄψυχα φυτά. Μερικὰ μικρὰ παραμελήθηκαν, ἐπίτηδες γιὰ νὰ μᾶς ἀποδείξουν πὼς αὐτὴ ἡ ἱστορία εἶναι ἀληθινή.

Εὐτυχῶς ἔχω συναντήσει ἕνα: δεντρουλάκι λεπτό, φυλάει τὰ κλαδιά του σκληρυμένα ἀπὸ τὸν τρόμο, τὰ λουλουδάκια του ἀπὸ κρυσταλλωμένο φῶς. Οἱ ἄνθρωποι τὸ ὀνομάζουν δέντρο Ζάντ, χωρὶς νὰ βαθύνουν ποτὲ στὸ φανερὸ μυστήριο... (γιατὶ βλέπετε ποτὲ δὲν τοῦ ἔκοψαν τὶς σκληρὲς πέτρες καὶ τὶς τόσο πολύτιμες γιὰ νὰ κάμουν φυτὰ στὸν κῆπο.) Ἔπειτα οἱ ἄνθρωποι εἶναι παράδοξα μυστικοὶ μπρὸς τὰ μυστήρια κι' εὐχαριστιοῦνται νὰ βρίσκουν μόνο ὄμορφα ὀνόματα, γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ποὺ δὲν καταλαβαίνουν.

Ἀλλὰ ἐμεῖς, παιδιά, ποὺ γνωρίζουμε αὐτὴ τὴν ἱστορία, ἂς θαυμάζουμε καὶ ἂς σεβόμαστε αὐτὸ τὸ μικρὸ δέντρο Ζαντ, ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς μόνους ἀληθινοὺς χαριτωμένους μάρτυρες ποὺ ἔμειναν γιὰ νὰ φυλάξῃ γιὰ μᾶς, μέσ' στὰ λουλούδια του ἀπὸ ἀκίνητο φῶς, τὴ συγκίνηση ποὺ ἔπιασε τὸ Σύμπαν τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε ὁ Ἥλιος, μέσα στὸν κύκλο τῶν Ἀγγέλων.

(Ariel.—Mme Boas de Jouneveld)

Χιόνι

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

... Μιὰ ἀνοιξιάτικη αὐγή, ποὺ ὁ ἥλιος ἔχυνε λάμψεις χρυσὲς στὴ Φύση, τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦσαν χαρούμενα τὸ γυρισμὸ τῆς ὁμορφης βασιλοπούλας, τῆς ἀνοιξης, καὶ τἀεράκι χάϊδευε ἀπαλὰ-ἀπαλὰ τὰ ντροπαλὰ λουλούδια,— πέταξε ἀπὸ τὴν ἀγκα-

λιὰ τῶν ἀγαπημένων του, τὄμορφο ἀγγελούδι μας με τὰ γαλανὰ μάτια καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά του τὰ ὁλόξανθα, ἀφήνοντας πίσω του δυσαναπλήρωτο κενό . . .

. . . Ὁ Καλὸς Θεὸς μὴ θέλοντας νάφηση τὴν ἄδολη κι' ἀθώα ψυχούλα του, ν' ἀντικρύση τὴν κακία καὶ ματαιότητα τοῦ κόσμου τούτου, ἔστειλε τὸν ἄγγελό Του καὶ τὸ κάλεσε τόσο πρόωρα στὰ οὐράνια δώματά Του . . .

Σὰν κατέβηκε ὁ ἄγγελος στὴ γῆ, πέταξε σιμὰ στὴν παιδούλα, τῆς ψιθύρισε δυὸ λόγια χαρᾶς καί, ἀφοῦ τῆς χάρισε λευκὰ φτερὰ καὶ ἀγγελικὴ ὀμορφιά, ἅρπαξε τὴν ἁγνὴ ψυχούλα, καὶ φεύγουν-φεύγουν μαζὶ πρὸς τὸ Ἄπειρο πηγαίνοντας νὰ προσκυνήσουν τὸν Καλὸ Θεό . . .

. . . Δυστυχισμένη μάννα! πόσα βάσανα σοῦ εἶχε παραφυλάξει ἡ μοῖρα γιὰ νὰ σοῦ τὰ σερβίρει κατὰ καιρούς; Ἔπειτα ἀπὸ τὸ χαμὸ τοῦ λατρευτοῦ σου συζύγου, ὁ σκληρὸς θάνατος ἔρχεται νὰ σ' ἀποχωρήσει ἀπ' ὅ,τι πιὸ πολύτιμο ἔχεις σ' αὐτὸ τὸν κόσμο: Τὸ μονάκριβο παιδί σου! Πάψε, ὦ, πάψε ὅμως, δυστυχισμένη νὰ θλίβεσαι τόσο, γιατὶ τὸ ἀγγελοῦδι σου, κεῖ πάνω, εἶναι πιὸ εὐτυχισμένο παρ' ὅ,τι θὰ ἦταν στὴ γῆ. Ἐκεῖ χαρούμενα παίζει μὲ τἄλλα ἀγγελούδια καί, τὸ σπουδαιότερο, συνάντησε ἐκεῖνον ποὺ τόσο ἀγαποῦσε, καὶ ποὺ ὁ χάρος τοῦ τὸν στέρησε, στὴ γῆ πολὺ πρὶν γεννηθεῖ, τὸν πατέρα του.

Τώρα μαζὶ χαίρονται τὰ παραδείσια ἀγαθά, μαζὶ ὑμνοῦν καὶ δοξάζουν τὸν Πανάγαθο Θεό, μαζὶ γυρίζουν τὸν ἀχανῆ οὐρανό, καὶ τέλος μαζὶ ἔρχονται, οἱ ἄϋλες ψυχοῦλες τους σιμά σου τὰ ἀτέλειωτα βράδυα, γιὰ νὰ σοῦ κρατοῦν συντροφιά, στὴν θλιβερή μοναξιά σου . . .

Σαπουνόφουσκα

Η ΜΙΚΡΗ ΜΟΥ ΦΙΛΗ

Ἀπ' τὴν πρώτη μέρα ποὺ πῆγα στὴ σχολή, τὴν πρόσεξα ἰδιαίτερα. Ἐννιὰ-δέκα χρονῶ μικρούλα, ξανθή, μὲ γκριζογάλανα μάτια, ἔχει μιὰ γλυκειὰ μελαγχολικὴ ἔκφραση ποὺ δὲν ταιριάζει καθόλου μὲ τὰ χρόνια της.

Σὲ λίγο διάστημα εἴχαμε γίνει κιόλας φίλες. Στὴν ἀρχὴ μοῦ χαμογελοῦσε ἀπὸ μακριά, μὰ ἂν ἔκανα νὰ τὴν πλησιάσω, ἔφευγε κατακόκκινη. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ ξεθάρεψε, καὶ ὅταν μιὰ μέρα ἔσκυψα νὰ τὴ φιλήσω, μὲ φίλησε κι' αὐτὴ δειλά. Αὐτὸ ἔφτασε. Καὶ τώρα ἔγεινε ἡ ἀγαπημένη μου μικρὴ φιληνάδα. Στὰ διαλείμματα δὲν παίζει μὲ τἄλλα κοριτσόπουλα, μόνο ἔρχεται καὶ κάθεται κοντά μου. Καὶ τότε, ἀκουμπώντας τὸ ξανθό της κεφαλάκι στὸν ὦμο μου, ἀρχίζει νὰ μοῦ λέει ἱστορίες ἢ νὰ μοῦ σιγανοτραγουδᾶ ἀγαπημένα της τραγούδια.

Μιὰ μέρα τὴν εἶδα πολὺ λυπημένη.

— Τί ἔχεις, ἀγαπημένη μου;

— Τίποτα . . . τίποτα. Μόνο...

— Μόνο τί;

— Νά! δὲν . . . δὲν μ' ἀγαπᾶς πιά . . .

— Δὲ σ' ἀγαπῶ; Χριστὸς καὶ Παναγιά! πῶς σοῦ ἦρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα;

— Γιατί, οὔτε χθὲς μὲ φίλησες οὔτε σήμερα . . .

Κι' ἡ φωνή της τρέμει, ἕτοιμη νὰ κλάψη. Τὴν παρηγορῶ καὶ τὴ γεμίζω φιλιά. Καὶ γι' αὐτὸ τώρα φροντίζω καὶ τὴ φιλῶ κάθε μέρα, γιατὶ δὲν θέλω νὰ βλέπω τὸ γλυκό της πρόσωπο λυπημένο.

Τὸ πρωῒ ποὺ πηγαίνω, τὴ βρίσκω πάντα νὰ μὲ περιμένη μ' ἕνα μπουκέτο λουλούδια. Τὸ χειμώνα μοῦ ἔφερνε μενεξέδες, τώρα πασχαλιὲς καὶ βιολέττες.

Ἂ! ἀγαπημένη μου μικρούλα, θἄθελα, ἂν ἦταν δυνατό, νὰ μ' ἀγαποῦσες πάντα. Καὶ νἄφτανε ἕνα χαμόγελό μου νὰ καθαρίση τὸ συννεφιασμένο οὐρανὸ τῶν ματιῶν σου. Κι' ἔτσι ὅπως τώρα, νὰ στηλώνης τὰ γιομάτα ἀγάπη καὶ εἰλικρίνεια μάτια σου προσπαθώντας νὰ καταλάβης κάθε μου σκέψη.

Ὅμως! τί κρῖμα! Θἄρθη ἕνας καιρὸς ποὺ ὁ χωρισμὸς θὰ γίνη ἀναπόφευκτος. Καὶ τότε σὰν περάσουν τὰ χρόνια, θὰ μείνη σὰν ὄνειρο ἡ φιλία μας. Κι' ἴσως ἀκόμα νὰ σβυστῆ ὁλότελα . . .

Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

ΛΕΪΛΑ

Τὴ γνώρισα σὲ μιὰ ἐκδρομὴ ποὺ κάναμε στὶς ἀρχὲς τοῦ φθινόπωρου στὰ Κατσιβελικα.

Ξυπόλυτη, μὲ τὰ μανίκια ἀνεβασμένα, ἔτρεχε ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ σιγοτραγουδῶντας. Ὅλη ἡ φθινοπωριάτικη μελαγχολία ποὺ παρουσίαζε τὸ τοπεῖο, χανόταν ὅταν ἔβλεπε κανεὶς τὴν ἀμέριμνη τσιγγανοπούλα κι' ἄκουγε τὸ γέλιο της, τὴν ὥρα ποὺ ἡ πέτρα της πετύχαινε τὸ σημάδι (ἕνα κούτσουρο, λίγα μέτρα πάρα πέρα. Θέλησα νὰ πιάσω κουβέντα μαζί της· πλησίασα.

— Πῶς σὲ λένε;

— Μυ;;

—Ἰσμὶν νέ ντιρ; (τί εἶναι τὄνομά σου).

— Λεϊλά.

Ἔμαθα καὶ λίγα ἀπὸ τὴ ζωή της: ἦταν ὀρφανή, ζοῦσε κοντὰ σὲ μιὰ γριὰ συγγένησσά της· ἔτρωγε κάθε μέρα ξύλο κι' ἕνα ξεροκόμματο ὅταν τὴ βοηθοῦσε στὴ δουλειά.

. . . .

Εἶναι κἄνα-δυὸ ἑβδομάδες ποὺ βγῆκαν οἱ μαργαρίτες. Κάθε πρωῒ οἱ τσιγγάνες γυρνᾶνε στοὺς δρόμους μὲ τὰ κοφίνια γεμᾶτα ἀπ' αὐτές.

Προχθὲς φώναξα μιά, κι' ἀφοῦ παζάρεψα, κατέβηκα ν' ἀγοράσω μερικές. Πῆρα ἔξη δεμάτια, ὅταν τὴν βλέπω νὰ μοῦ δίνη κι' ἕνα ἀκόμη,

— Δὲ θέλω.

— Πάρε, ἐγκὼ σανὰ γκνωρίζω. Ἐγκὼ Λεϊλά.

Παλιά μου γνωριμία· μὰ πόσο εἶχε ἀλλάξει! Τὴ ρώτησα ἂν τρώη πάλι ξύλο· ὄχι, ἡ γριὰ πέθανε τὸ χειμῶνα.

Πῆρα τὸ δεμάτι ποὺ μοὔδωσε, κι' ἐγὼ τῆς ἔδωσα τρία-τέσσερα γρόσια παραπάνω. Ἀφοῦ μοῦ εἶπε ἀρκετὰ ἀντίο, ἔφυγε. μὲ τὴν ὑπόσχεση νὰ μοῦ φέρνη κάθε βδομάδα μαργαρίτες, γιατὶ «εἶμαι καλό».

Ἀνδαλουσία

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μαμμά: — Μοῦ φαίνεται, Γιαννάκη. πῶς ἔσχισες πάλι τὴν τσέπη σου. Εἶναι ἀλήθεια;

Ὁ Γιαννάκης: —Ὄχι, μαμμά· ἂν δὲν πιστεύης ρίξε μου μέσα μιὰ χούφτα μύγδαλα καὶ καρύδια, νὰ ἰδῆς.

Ἠλίας Ἀβρ. Κρίσπης

***

Ὁ Κώστας, ποὺ ἔχει μελέτη, εἶπε στὸν μικρὸ ὑπηρέτη, ἂν τὸν ζητήση κανένας, νὰ πῆ πὼς βγῆκε.

Σὲ λίγο πάει ἕνας φίλος του.

—Ἐδῶ εἶναι ὁ Κώστας; ρωτᾶ τὸν ὑπηρέτη.

—Ὄχι, κύριε Γιόγκο, βγῆκε.

— Μὲ τὴ μαμμά του;

Ὁ μικρὸς ὑπηρέτης σκέπτεται μιὰ στιγμὴ κι' ἔπειτα:

—Ὄχι, κύριε· μὲ μένα!

Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ.

1.— ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Θέμα: *Ἐλεγεῖο στὸ θάνατο τῆς Εὔας Σαὶν-Κλὰρ (ἀπὸ τὴν «Καλύβα τοῦ μπάρμπα-Τόμ»).*

Εἰκοσιτέσσερις μεγάλοι στίχοι, ἢ σαρανταοκτὼ μικροί, τὸ ἀνώτατο ὅριο.

2.— ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Θέμα: *Πῶς φαντάζεσθε τὴν Εὔα Σαὶν-Κλάρ;*

Ἕνα σκίτσο, μὲ σινικὴ μελάνη σὲ ἄσπρο χαρτί, ποὺ νὰ παριστάνη τὴν Εὔα Σαὶν-Κλὰρ τῆς «Καλύβας τοῦ μπάρμπα-Τόμ», εἴτε ὁλόκληρη, εἴτε μποῦστο, εἴτε ὀρθή, εἴτε καθιστή, εἴτε πλαγιασμένη. (Πορτραῖτο, προσωπογραφία.) Μέγεθος, τὸ πολύ, ὅσο εἶναι τὸ τέταρτο αὐτῆς τῆς σελίδας.

(Νἀναπλάσετε τὴν ἡρωΐδα κυρίως ἀπὸ τὴν περιγραφὴ τῆς Μπήτσερ-Στόου, κι' ὄχι τόσο ἀπὸ τὰ σκίτσα ποὺ συνοδεύουν τὸ μυθιστόρημα.)

3.- ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Θὰ διαβάσετε τὸ ἀκόλουθο Κρυπτογράφημα:

θι48 30α08808 0ζ0γξ ι0 γ6π0 6γ08 ι6μγ2ι48 β6 βκ0αε 102 [8γξ84 90ηκγ 08ξγ0 62μ6 β20 λεη0 ζ0φ0ι2 δ01εκθιε γ0 36β6α2ξ84

Ἀπὸ κάτω θὰ γράψετε **τὸ ἀλφάβητο** καὶ θὰ ἐκθέσετε μὲ ποιὸ τρόπο σχηματίσθηκε, ἑπομένως θὰ ξέρετε καὶ τί σημεῖα θὰ εἶχαν τὰ τρία γράμματα ποὺ δὲν ὑπάρχουν στοὺς ἀνωτέρω στίχους. Θὰ ἐκθέσετε ἐπίσης πῶς ὁδηγηθήκατε νὰ βρῆτε τὸ **κλειδὶ** καὶ νὰ διαβάσετε τὸ κρυπτογράφημα.

4.— ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΜΙΚΡΟΥ ΜΥΘΟΥ

Θὰ βρῆτε μὲ τὸ **νοῦ σας** ἕνα **μῦθο**, — δική σας φαντασία, ὄχι ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὸν Αἴσωπο, τὸν Κριλώφ, τὸν Τριλούσσα καὶ καθεξῆς,—καὶ θὰ τὸν γράψετε μὲ τὴ μεγαλύτερη συντομία κι' ἀκριβολογία.

Νά, διαβάστε π. χ. τὸ μῦθο τοῦ **Τολστόϊ** στὸ 29 φυλλάδιο «Τὰ σκυλιὰ κι' ὁ μάγειρας». Κάτι τέτοιο θέλω. Μιὰ μικρὴ ἱστορία μὲ ζῶα ἢ μὲ ἄψυχα ποὺ ἀνθρωποποιοῦνται (σκέπτονται δηλαδὴ καὶ μιλοῦν σὰν ἄνθρωποι) μὲ νόημα ἢ διδακτικὸ συμπέρασμα (ποὺ νὰ βγαίνη καλύτερα μόνο του, ὄχι νὰ γράφεται ἀποκάτω σὰν ἐπιμύθιο) καὶ γραμμένη σὲ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχη *οὔτε μιὰ λέξη περιττή.* Ἐννοεῖται ὅτι ἡ συντομία, ἀπαραίτητη στὸ μῦθο, δὲν ἀποκλείει τὴ χάρη τοῦ ὕφους, ἀπαραίτητη ἐπίσης.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Στοὺς Διαγωνισμοὺς αὐτοὺς ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβουν μέρος **δωρεὰν** ὅλοι ὅσοι, συνδρομηταὶ ἢ ἀδέλφια των, ἔχουν ἐγκεκριμένο ψευδώνυμο γιὰ τὸ 1930 (ἢ θὰ πάρουν ἐντὸς τῆς προθεσμίας.) Συνδρομηταὶ ἢ ἀδέλφια συνδρομητῶν χωρὶς ψευδώνυμο, πρέπει νὰ πληρώσουν *τρεῖς (3)* δραχμὲς γιὰ κάθε Διαγωνισμὸ (γιὰ τοὺς τέσσερις δρ. 12) οἱ δὲ ἁπλοὶ ἀγορασταὶ *δρ. 5.*

Καὶ σ' ἕνα μόνον ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω Διαγωνισμοὺς μπορεῖ κανεὶς νὰ λάβη μέρος, καὶ σὲ δυό, καὶ σὲ τρεῖς. Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ λάβη μέρος σὲ ὅλους.

Οἱ διαγωνιζόμενοι θὰ διαιρεθοῦν σὲ **δυὸ τάξεις** ἀναλόγως τῆς ἡλικίας των (ἀπὸ 15 καὶ ἄνω ἡ Μεγάλη Τάξη, ἀπὸ 14 καὶ κάτω ἡ Μικρή.) Ὥστε εἶναι ἀπαραίτητο νὰ σημειώνεται σὲ κάθε ἀπάντηση κι' ἡ ἡλικία, ἄλλως ὁ διαγωνιζόμενος θὰ καταταχθῆ στὴ Μεγάλη Τάξη, ὁποια ἡλικία κι' ἂν ἔχει.

Διαβάστε καὶ στὸν «Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ» τὸ Κεφάλαιο περὶ Μικρῶν Διαγωνισμῶν, Βραβείων κτλ.

Ἀπαντήσεις εἶναι δεκτὲς μέχρι *τέλους Ὀκτωβρίου.* Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλοῦν ὅλες μαζί, καὶ τῶν τεσσάρων Διαγωνισμῶν. Μπορεῖ κανείς, ἅμα ἑτοιμάζη μιά, νὰ τὴ στέλνη.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 23 Ἰουλίου 1930

Η ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΛΗΜΜΥΡΑ ἐξακολουθεῖ. Εἶναι ἀδύνατο νἀπαντήσω σήμερα σ' ὅλα τὰ γράμματα ποὺ ἔχω μπροστά μου. Θὰ τὰ πάρω λοιπὸν μὲ τὴ σειρὰ καὶ θὰ σταματήσω ἅμα τελειώση ὁ χῶρος. Μπορῶ νὰ κάμω καὶ τίποτ' ἄλλο;

Πρῶτα ὅμως πρέπει νὰ σᾶς πῶ γιὰ ἕνα βιβλίο ποὺ βγαίνει αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Εἶναι τὰ «Νευρικὰ Παιδιά» τοῦ Γερμανοῦ Erwin Wexberg, κατὰ μετάφραση τῆς παλιᾶς μου συνεργάτριας δ. Σταυρούλας Μαρκέτου. Δὲν εἶναι γιὰ παιδιά, εἶναι μόνο γιὰ γονεῖς καὶ παιδαγωγούς. Νὰ τὸ πῆτε λοιπὸν στοὺς γονεῖς σας καὶ στοὺς δασκάλους σας. Κι' ὅποιος τὸ θέλει, ἂς στείλη 60 δραχμὲς στὴν ἴδια τὴ δ. Μαρκέτου, καθηγήτρια, ὁδὸς Πύρρου 6, Παγκράτι, Ἀθῆνας, καὶ θὰ τὸ λάβη.

Μεγάλη μου εὐχαρίστηση νὰ μοῦ γράφης, ***Ναπολεόνη,*** ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ νὰ κουράζεσαι, ἔτσι ἀδύνατη ποὺ εἶσαι, γιὰ νἄχω ἐγὼ μιὰ εὐχαρίστηση· θὰ σὲ παρακαλέσω λοιπὸν νὰ συμμορφωθῆς μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ γιατροῦ. Τὴν ἀγάπη σου πιὰ τὴν ξέρω, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ τὴ δείχνης μὲ «αὐτοθυσία». Κάπου-κάπου μόνο νὰ μοῦ γράφης. Αὐτό, ἐννοεῖται, ὡς νὰ γίνης ἐντελῶς καλά. Τὸ γράμμα ἐκεῖνο μὲ τὶς 10 δρ. ποὺ μοῦ ἀναφέρεις, ἔκαμε φτερά . . . στὰ χέρια τοῦ διανομέα.

Περιπλοκάς, αὐτὲς τὶς μέρες ἔλαβα δυὸ ὡραῖα γράμματά σου, ἀλλὰ ποῦ τόσος γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις! Περιορίζομαι μόνο στὸ ζήτημα τῆς ἐξοχῆς μου. Δὲν κάνω ποτέ, γιατὶ δὲν ἐμπιστεύομαι νὰ... σᾶς ἐμπιστευθῶ σὲ ἄλλους οὔτε γιὰ μιὰ ἑβδομάδα. Ὡστόσο σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον.

Δὲν πειράζει, ***Ἔρση,*** ἀφοῦ ἦταν ἀπὸ τὰ πολλὰ μαθήματα. Χαίρω ποὺ ἀποφασίσατε τώρα, ἡ ἀδελφή σου καὶ σύ, νὰ γράφετε τακτικά. Τετράδια σᾶς ἔστειλα.

Ναί, ***Βασίλισσα τοῦ Δάσους,*** αὐτὸ συμβαίνει ὅταν ἀλλάξη κανεὶς σχολεῖο, ἀλλὰ γρήγορα συνηθίζει ὅπως συνήθισες καὶ σύ. Ἔλα λοιπὸν καμμιὰ μέρα νὰ σὲ γνωρίσω, ἀφοῦ εἶσαι τώρα κοντά μου· θὰ εὐχαριστηθῶ πολύ.

Σὲ συγχαίρω, ***Μοζαμβίκη,*** γιὰ τὸν προβιβασμό, καὶ σοῦ ἔστειλα τὸν τόμο τοῦ 1921 γιὰ τὸ καλό σου κι' εὐχάριστο καλοκαίρι. Γιὰ τὴν «Κυριακὴ» εἴπαμε; ὁ Ἀνανία, περιμένει νὰ δροσίση, γιατὶ μ' αὐτὲς τὶς ζέστες εἶναι ἀδύνατο, λέει, νὰ γράφη.

Ἡ ***Σαπουνόφουσκα*** παραπονεῖται ἐναντίον μερικῶν ἀγοριῶν ὅτι δὲν φέρνουνται καλὰ πρὸς τὰ κορίτσια. Στὰ Μικρὰ Μυστικά τους π.χ. γράφουν κάτι φράσεις ποὺ δὲν στέκουν καθόλου καὶ κάνουν τοὺς μεγάλους νἀπαγορεύουν στὰ κορίτσια τὴν ἀνταλλαγὴ καὶ νἀπειλοῦν ὅτι θὰ τοὺς ἀπαγορεύσουν καὶ τὴ Διάπλασι. Ἐκτὸς αὐτοῦ, ὁδηγημένα ἀπὸ διευθύνσεις, τ' ἀγόρια αὐτὰ πηγαίνουν ἀπέξω ἀπὸ σπίτια καὶ φωνάζουν μεγαλοφώνως ψευδώνυμα κοριτσιῶν. Κι' ἄλλα πολλὰ τέτοια κάνουν. Μὰ ταιριάζουν τέτοια πράγματα σὲ Διαπλασόπουλα; ρωτᾶ ἡ ***Σαπουνόφουσκα.*** Ὤ, ὄχι βέβαια! Καὶ θὰ ἔπαυα ἀμέσως ἀπὸ συνδρομητὴ ὁποιοδήποτε ἀγόρι, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ μάθαινα ὡρισμένως ὅτι φέρνεται μὲ τόσο ἀνόητο τρόπο . . .

Ἀλήθεια, ***Μικρὲ Καλλιτέχνη;*** βρίσκεις καὶ σὺ ὅτι ἔχουν δίκιο τὰ παιδιὰ νὰ θεωροῦν τὸ σχολεῖο σκλαβιὰ καὶ φυλακή, καὶ νὰ σπάζουν τὰ καλαμάρια τους στοὺς τοίχους τὴν ἡμέρα τῆς ἐλευθερίας; Ὁμολογῶ ὅτι αὐτὸ δὲν τὸ περίμενα ἀπὸ σένα. Κι' ἀπορῶ πολὺ πῶς παίρνεις τὸ μέρος τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀμελῶν, ἐσύ, ἕνας τόσο καλὸς κι' ἐπιμελὴς μαθητής.

Πολὺ ἐνδιαφέροντα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις, ***Μῦρον τῆς Ἄνδρου.*** καὶ γιὰ τὰ τελευταῖα φυλλάδια, καὶ γιὰ τὴν «Καλύβα τοῦ Μπάρμπα-Τόμ», καὶ γιὰ τὸ Σῆμα, καὶ γιὰ τὸ ***Νάρκισσο.*** Σοῦ ἔστειλα τὴ «Στέλλα Βιολάντη».

Βέβαια, ***Ἀστραπόβροντο,*** ὑπάρχουν Ἀσκήσεις εὐκολώτερες καὶ δυσκολώτερες, κι' ἕνας ποὺ λύνει μόνο εὔκολες, δὲν ἔχει τὴν ἀξία ἐκείνου ποὺ λύνει καὶ τὶς δύσκολες. Ἀλλὰ μιὰ τέτοια ἐξέλεγξη καὶ βαθμολογία τῶν λύσεων θἀπαιτοῦσε τόσον καιρό, ποὺ εἶναι ζήτημα ἂν θὰ μποροῦσα νὰ κάνω κι' ἕνα διαγωνισμὸ τὸ χρόνο. — Σοῦ ἔστειλα δυὸ δέσμες λυσόχαρτα. Ἀσπάζομαι καὶ τὸν ἀδελφό σου.

Ἡ ***Ἀνδριωτοπούλα*** μοῦ γράφει: «Μὲ τὴν ἄλλη προετοιμασία τῆς ἐξοχῆς, θεωροῦμε ἀπαραίτητο νὰ πάρουμε μαζί μας καὶ δυὸ τόμους σου. Ἔτσι, μὲ τὴν ἀγαπημένη μας Διάπλασι θὰ περάσουμε ἕνα ὡραῖο καλοκαίρι. Γιατ' ἡ καλή μας φίλη κάνει πολὺ καλὴ συντροφιὰ μὲ τὰ τόσα ὡραῖα πράγματα ποὺ διηγεῖται.»—Ἔστειλα κι' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Πῆρες ἄριστα, ***Ἡρώ,*** καὶ λὲς ὅτι πῆγες «ἀρκετὰ καλά»; Μὰ πῆγες λαμπρά, ἔξοχα! . . . Ὡραῖα τὰ βιβλία ποὺ θ' ἀγοράσης γιὰ τὸ καλοκαίρι. Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἀφοῦ ἔχεις τὴν «Ἀδελφούλα μου», σοῦ συσταίνω τὴ «Στέλλα Βιολάντη» καὶ τὸ «Μυστικὸ τῆς Κοντέσσας Βαλέραινας.» Ἀργότερα βλέπουμε.— Ἔλαβα καὶ τὴ φωτογραφία.

Δὲν παραδέχομαι αὐτὴ τὴ δικαιολογία, ***Γόρδων.*** Ὅσο κι' ἂν σάστισε ὁ Πιτσιρῖκος, βλέποντας ἀπροσδόκητα τὴν Ἀννού, ἔπρεπε νὰ σηκωθῆ. Ἡ ἴδια μάλιστα ἡ ἔκπληξη θὰ τὸν ἔκανε νὰ πεταχθῆ ὀρθός, νὰ ὁρμήση. Δὲν εἶδε πάλι κανένα φάντασμα, γιὰ νὰ τὸν καθηλώση. Ἂς εἶναι, αὐτὰ πέρασαν. Τώρα, βλέπεις, ἔχουμε νέο διαγωνισμὸ ζωγραφικῆς. Βάλε λοιπὸν τὰ δυνατά σου. Πολὺ ὡραῖο τὸ ἀντίγραφο.

Ἑλληνόπουλο, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο σοῦ ἐνέκρινα καὶ σοῦ ἔστειλα Ὁδηγὸ καὶ τὸ φυλλάδιο ποὺ δὲν ἔλαβες. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου κι' ἐλπίζω νὰ διακριθῆς στὴν κίνηση. Τὸ γράμμα σου αὐτό, ὡραιότατο, εἶναι μιὰ ἐγγύηση.

Χαίρω γιὰ ὅλ' αὐτά, ***Ρογῆρε,*** καὶ σοῦ ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησες. Νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν τί ὡραῖο πράγμα θὰ σοῦ φέρη ἡ μαμμὰ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη γιὰ τὴ γιορτή σου, τὸν Δεκαπενταύγουστο. Νὰ μοῦ τὸ γράψης.

Κι' ἐδῶ, παιδιά μου, σταματῶ. Ἀλλὰ μὴ φοβᾶστε, δὲν πετῶ τὰ γράμματά σας. Τὰ φυλάω γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Μελαγχολία» τοῦ ***Παραμυθένιου.*** Κοινὲς εἰκόνες καὶ ἔννοιες. Ἐπιπλέον κάπου-κάπου κακότεχνες ἐκφράσεις, ὅπως ἡ «αχνὴ κλαγγὴ σβυσμένη», θέλ(ε)ι ἀκόμη ἐξάσκηση στὸ ὕφος.— «Ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ» τοῦ ***Μελαγχολικοῦ Καλλιτέχνη.*** Γραμμένο μὲ μικρὲς καὶ ἴσες φράσεις, ποὺ γίνονται μονότονες καὶ κουραστικές. Ὕστερα καὶ τὸ θέμα δὲν τὸ ἔχει χειρισθεῖ μὲ φυσικότητα καὶ τέχνη. — «Ἕνα ὄνειρο» τῆς ***Ἡρωικῆς Φέσσας.*** Γράφιμο στρωτό, ὕφος διαμορφωμένο πιά. Ἀλλὰ τί ἀκριβῶς θέλει νὰ πεῖ; Δὲν κατάλαβα. Πρέπει νὰ τὸ ξαναγράφει μὲ περισσότερη σαφήνεια, προσέχοντας πάντα νὰ μὴ χάσει καὶ τὴ δροσιά του. — «Μιὰ ἐκδρομὴ» τοῦ ***Ροδοστάλακτου.*** Ἔχει ἀφέλεια, ἀλλὰ τὸ ὕφος του δὲν εἶναι λογοτεχνικό. Θέλει ἐξάσκηση ἀκόμα.— «Μιὰ νύχτα μαγικὴ» τῆς ***Σφιγγός.*** Κάποια ἀξιοσημείωτη μουσικότητα ἔχουν οἱ στῖχοι του. Ἀλλὰ τὸ νόημά του πολὺ κοινό.— «Τοῦ σχολειοῦ μας» τῆς ***Δροσοσταλίδας.*** Τὸ κρίνω μὲ αὐστηρότητα, ὅπως μοῦ τὸ ζητᾶ κι' ἡ ἴδια. Εἶν' ἕνα πολὺ αἰσθαντικὸ κομμάτι, γραμμένο μὲ πολλὴ τρυφερότητα. Ἀλλὰ εἶναι πολύλογο, σχεδὸν φλύαρο, κι' οἱ ἔννοιές του δὲν ἐναλλάσσονται οὔτε ποικίλλουν. Μὲ λίγο διόρθωμα, θὰ εἶναι δημοσιεύσιμο. Ἀλλὰ εἶμαι βεβαία, ὅτι τὸ δεύτερο ποὺ θὰ μοῦ στείλει θὰ εἶναι πολὺ καλύτερο. — «Λούλουδα καὶ ἐλπίδες» καὶ «Στ' ἀργαστήρι τῆς ζωῆς» τῆς ***Γαλανῆς Νεράϊδας.*** Ἔχουν καὶ τὰ δυὸ μιὰ ὡραία φιλοσοφικὴ διάθεση. Ἀλλὰ χρειάζεται περισσότερη ἐξάσκηση γιὰ νὰ χειρισθῆ κανεὶς μ' ἐπιτυχία καὶ πρωτοτυπία τέτοια θέματα, κάπως δύσκολα.—«Τὸ πρῶτο μου φέμμα» τοῦ ***Κήπου Ποτιστικοῦ.*** Τὸ ὕφος βέβαια πολὺ καλὸ καὶ στρωτό. Ἀλλὰ ἔχει κάποια ὑπερβολικότητα καὶ ἡ ψυχολογική του βάση δὲν νομίζω ὅτι εἶναι σωστή. - Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἐγκρίνονται: «Στὸν ὕπνο» τῆς ***Δυσεύρετης Χαρᾶς.*** «Δάκρυ» τῆς ***Ἔρσης Δρόσου.*** «Γέλα, Παλιάτσο» τοῦ ***Ἱππότου Λόγγην.*** «Ἔπειτα ἀπ' τὶς γιορτὲς» τῆς ***Γονδολιέρας.*** «Στοχασμοὶ» τῆς ***Συλφίδος.***—Ἄλλα δὲν ἐδιάβασα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1930. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Τρικέφαλος Βούδδας, ἀ. (ΙΚ). Πονηρὸς Κύκνος, ἀ. (!;). Ναΐς, κ. (ΒΝΓ. Ξένια, κ. (ΔΜ). Γειά σου Πατρίδα,— καὶ ὄχι Γειά σου Γλυκειὰ Πατρίδα, ποὺ εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ ὅ,τι ἐπιτρέπει ὁ κανονισμός, — κ. (;;;). Βενετσιάνα, κ. (. . .). Ἀτταβύριος, ἀ. (ναί). Μικρὸς Δικαστής, ἀ. (ΜΜ). Ἀγγουρολογιώτατος, ἀ. (βρέστε με). Ἀνεμοστρόβιλος, ἀ. (ΑΜ). Ἄνθος τῶν Τροπικῶν, ἀ. (ΕΑ). Γενναῖος Φοβητσιάρης, ἀ. (;). Μαργαρίτα, κ. (ΜΦ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Τρικκαλινός, ἀ. Ἀεροπόρος, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Ροδάνθην*** (ὡραία ἡ ἰδέα σου νὰ σκιτσάρης τὸν κ. Ξενόπουλο μὲ τὰ γράμματα ποὺ ἀποτελοῦν τὄνομά του· καὶ τοῦ μοιάζει τὸ σκίτσο· σ' εὐχαριστεῖ καὶ γιὰ ὅσα γράφεις·) ***Παντέρημον*** (εἶναι περίεργο, ἀλλὰ ἐγὼ θεώρησα περιττὰ τὰ κομμάτια ποὺ παραλείφθηκαν· δυστυχῶς δὲν ἔχω πιὰ τὸ χειρόγραφο καὶ δὲν θυμοῦμαι γιὰ νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὸ λόγο· νομίζω ὅμως ὅτι μπορεῖς νὰ βασισθῆς. . .) ***Ἐρ-***

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἁπλούστατο: Θα προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, — ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μείνετε, — γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνος Τόμος τῆς Β' Περιόδου ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα τὸν **Τόμο τοῦ 1929,** ποὺ ἔχει 600 σελίδες καὶ 8 μυθιστορήματα, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε τον καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

σην Δρόσου (ἔκαμες καλά, γιὰ μένα δὲν πειράζει·) *Χρυσαετὸν* (τί ὡραῖο τὸ γράμμα σου! ὁ 250ὸς Διαγωνισμὸς ἄρχισε ἀπὸ τὸ 27ο φυλλάδιο ὅπου καὶ προκηρύχθηκε· κατὰ λάθος μπῆκε καὶ στὸ ἑπόμενο ἡ λέξη «Ἀρχὴ» ἀντὶ «Συνέχεια»·) *Ἀμαρυλλίδα* (ναί, πολὺν καιρὸ εἶχα νὰ λάβω γράμμα σου, ἀλλ' αὐτὸ μὲ ἀποζημιώνει· σὲ συγχαίρω γιὰ ὅλα· κι' ἀκόμα σ' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ γράφεις τόσο εὐανάγνωστα ὥστε νὰ σὲ διαβάζω χωρὶς νὰ κουράζουμαι καθόλου!) *Χαρὰν τοῦ Σπιτιοῦ* (ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις μ' εὐχαριστήσαν, ἀλλὰ προπάντων ποὺ καλλιεργεῖς καὶ τὸν κῆπο· μὰ βέβαια, γίνεται Σπίτι καὶ Χαρὰ τοῦ Σπιτιοῦ χωρὶς κῆπο;..) *Φαίδρων* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστ(ελα·) *Μελαγχολικὴν Ὕπαρξιν* (παρὰ ἕνα τριακοστὸ ἔκτο; μὰ πῆς ἄριστα πωστέ! σὲ συγχαίρω μὲ τὴν καρδιά μου· γιὰ τὸ ὡραῖο αὐτὸ ἀπολυτήριο, καθὼς καὶ γιὰ τὸ.. μεγάλωμα·) *Πόνου Δάκρυ* (ἐπίστωσα τὸν *Ταρζὰν* μὲ τὶς 12,60 ποὺ εἶχα στὴ διάθεσή σου· τὸ βιβλίο τοῦ ἀδελφοῦ σου ἀνηγγέλθη στὴ «Νέα Ἑστία», ὅπου ἔγινε λόγος καὶ γιὰ τὶς ἐκεῖ παραστάσεις·) *Πιτσιρίκων τοῦ Ἀγριείου* (πολὺ καλοὶ οἱ βαθμοί σου, εὖγε· γιὰ τὴ φωτογραφία ἔχεις δίκιο καὶ θὰ φροντίσω· ἔχω, βλέπεις, πολλὲς καὶ μόνο κάπου-κάπου μπορῶ νὰ δημοσιεύω·) *Τσὶν-Τσὸν* (εἶδα τὴν ἵδρυση τοῦ Συλλόγου κι' εὐχαριστῶ πολύ· ναί, ὅπως θέλεις·) *Κυρὰν τῆς Θάλασσας* (μὴ σοῦ κάνη ἐντύπωση· κι' ἄλλοι περιφρονοῦν τἀρχαῖα καὶ δὲν ἐνδιαφέρονται παρὰ γιὰ τὰ νέα καὶ τὰ σημερινά· ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Ταγγὲρ ἦτανε πολὺ κουρασμένος γιὰ νἀνεβῇ στὴν Ἀκρόπολη, κι' ἴσως αὐτὸ τὸ εἶπε γιὰ πρόφαση· ἔστειλα 15 τετράδια·) *Σανθὴν Νεραΐδαν* (ὡς ἰσότιμος στοὺς Διαγων. Λύσεων 242 καὶ 243 ἔχεις τὸ δικαίωμα νἀγοράσῃς δύο τόμους μ' ἔκπτωση 10 δρχ. ἕκαστον· ἰδὲς καὶ τὸν Ὁδηγό·) *Βέγαν* (τὸ ψευδώνυμό σου ἔχει ἀνανεωθῆ ἀπὸ 18ο φυλλάδιο καὶ ἰσχύει ὡς τὸ τέλος Νοεμβρίου·) *Περιπλανώμενον Ἰουδαῖον* (διάβασε τὸν Ὁδηγὸ νὰ ἰδῆς πότε καὶ πῶς στέλνουν Ἀσκήσεις·) *Μικρὸν Ἥρωα* (γράμμα σου μὲ 40 δρ. δὲν ἔλαβα· θὰ εἶναι κι' αὐτὸ ἀπὸ τὰ κλεμμένα·) *Βάτραχον Νο 4* (εὔχομαι ὁλόψυχα νὰ τῆς χαρίσῃ ὁ Θεὸς τὴν πρωτινή της ὑγειά καὶ νὰ ἰδῆτε πάλι ἡμέρες εὐτυχίας μαζί της· ἔλαβα 60 δρ. κι' εὐχαριστῶ·) *Δροσερὸ Μελτέμι* (ἔστειλα· γιὰ τὸ ὅριστα σὲ συγχαίρω· ὁ κλέφτης ποὺ σᾶς εἶπα ἐφυλακίσθη·) *Δημ. Γ. Γιάκον* (ἔλαβα ἐν τάξει·) *Κάποιον* (τρία γράμματα χωρὶς ἀπάντηση· ὡρισμένως δὲν ἔλαβα· ὅσο γιὰ κομμάτια, δὲν θυμοῦμαι καὶ θὰ φάξω·) *Ἄλκην Ι. Καλλονᾶ* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λογάκια· ἔστειλα·) *Τακ. Τσ.* (καθαροὶ εἶναι, ἀκέραιοι ὅμως ὄχι, γιατί καθένας εἶναι μιὰ ἐξαιρηνία·) *Α. Μ.* (ἔλαβα τὶς 20 δρ. κι' ἐξετέλεσα τὴν παραγγελία·) *Ἐριέτην Κ.* (πῶς; ἔλαβα καὶ ξαναστέλνω ἀπόδειξη·) *Γόρδιον Δεσμόν, Βενεταιάναν* κτλ.

Μαίρην καὶ *Καίτην Νικολέτου, Ναουσόπαιδο, Χρ. Πεχλιβάνον, Κοκκινόπετραν, Περιπλοκάδα, Ἐνυώ, Χαριτωμένον Διαβολάκον, Τελλατπελεζάρ, Σεμιζέταν* (ἔστειλα).

Εἰς Ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *15 Ἰουλίου*, θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 250οῦ Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 26 Σεπτεμβρίου.

483. Διπλοῦς Ἀτξίγριφος

Δυὸ παλιὲς βασιλοπούλες,
Λατρεμμένες ἀδελφούλες,
Θὰ μπορέσῃς νἀναστήσῃς,
Ἂν μὲ τέχνη συγκολλήσῃς
Πρόθεση κι' ἕνα σοῦ μέλος
Γιὰ τὴ μιὰ· καὶ γιὰ τὴν ἄλλη
Ἕναν ἀριθμὸ ὡς κεφάλι
Καὶ δυὸ σύμφωνα στὸ τέλος.

Ἀττικὴ Αὐγὴ

484. Στοιχειόγριφος

Ὁ αἱμοβόρος τύραννος
Πῶς ἄξαφνα προβάλλει;
Κάποιου σοφοῦ σκληρότατα
Τοῦ πῆραν τὸ κεφάλι.

Ἀβαντὶς

485. Μεταγραμματισμὸς

Κόκκινο ἐβάφη τὸ νερὸ
Μὲ αἷμα ἀθῶο χριστιανικό,
Χυμένο ἀπ' αὐτοκράτορα
Τρανὸ καὶ κοσμοκράτορα,
Μόλις αὐτοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ
Ἄλλαξε ἡ μέση ποταμοῦ.

Ἀνθισμένη Μυγδαλιὰ

486. Ἀναγραμματισμὸς

Μέσ' στὴν Ἀσία τὴν τρανή,
Πολὺ γνωστή σου χώρα ἀναστα-
[τώνω.
Μὰ τὴ ζημιὰ ποὺ θὰ γενῇ,
Γιὰ νὰ σωθῇ τὸ πλοῖο... δὲν
[τὴν πληρώνω.

Φώτης Σκοτάδης

487. Μαίανδρος

```
* * * * *   * * * * *   * * *
*       *   *         *   *
*   * * *   *   * * *   *
*   *       *   *       *
* * *   * * * *   * * * *
```

Νἀντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νἀναγινώσκωνται: μυθικὴ βασιλόπαις, ἀστερισμός, δυστυχὴς μήτηρ, θεά, τοπικὸν ἐπίρρημα, χρονικὴ μονάς, πόλις τῆς Ἑλλάδος, ἀρχαία ποιήτρια, ὀστοῦν, ἱέρεια ἡρωΐς τραγῳδίας, ζωϊκόν, σκοτεινόν, ἐπίθετον, σώζει, θεά.

Δούλη Δωδεκάνησος

488-492. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν δι' ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις: *Λαΐς, λάτρης, ζυγός, ἐπικός, γόνος.*

Ἐγουρέμαλλη

493. Δεξίπλοκον

Ἄδανα, Νίκαια, Σάρδεις, Ἀνίβας, Βάρνα, Ἀσσυρία.

Αἱ συλλαβαὶ τῶν λέξεων τούτων, συνδυαζόμεναι καταλλήλως, (ὅλαι, καὶ ἅπαξ ἑκάστη) ἀποτελοῦν ἄλλας τόσας λέξεις αἱ ὁποῖαι σημαίνουν:

Κράτος τῆς Εὐρώπης, Μέγας Ρωμαῖος, Ὀρεσειρά, Ἀπόστολος, Συνεργάτης τῆς Διαπλάσεως καὶ χώρα τῆς Ἀσίας.

(Νέον εἶδος) **Μίμης Πρῶιμος**

494. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων μετ' Ἐλλιποσυμφώνου

Τάρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν ἑλλιποσύμφωνον τοῦ τύπου:

* * * * *

τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ λύσις:

Ταραχή, ἁμαρτωλός, πονηρός, εὐσεβής.

Δικηγορίνα

495. Ἐλλιποσύμφωνον

αου - α - αα

Λιλάντα

496. Γρῖφος

```
        τι
   τι        τι
      ιδ'      XS      μεν
   τι        τι        ―
        τι              ε
```

Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 19

261. Πέργαμος (περ, γάμος.) — 262. Μίδας (μῖ, δάς.) — 263. Μαρούλι-καρούλι.—264.

```
ΦΑΡΣΑΛΑ
Α Ο Γ Ρ
ΡΟΔΑΝΟΣ
Σ Α Ο Ι
ΑΓΝΩΜΩΝ
Λ Ο Ω Ο
ΑΡΣΙΝΟΗ
```

265. Ὁ μύλος, ἡ Μῆλος, τὸ μῆλον. 266. ΑΙΝΕΙΑΣ (Ἰένα, Ναΐάς, ἐάν, Σινᾶ.) — 267-271. Διὰ τοῦ ΦΑ: *φαεινός, φαιός, στέφανος, φαῦλος, δμφαλός.*—272. ΕΥΤΥΧΙΑ (Ἐθνικός, Ὑδρόγειος, Ταχύς, Ὑψιστος, Χρήσιμον, Ἰσοσκελές, Ἄσπιλος.)—273. Ἰδοὺ ἡ Ρόδος ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.— 274. *Πᾶσα ἡ οἰκουμένη* (Πᾶς, ᾖσι, ἦχ', ου μὲ νῦ.) — 275. Montre-monstre.—276-278. 1. Ἰλιὰς (il, y, hache.) 2. Ὀδύσσεια (eau, dix, si, à.) 3. Ὅμηρος (oh! mis, roche.)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879 – 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1929) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 36 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ὁ δὲ *Τόμος τοῦ 1929* τιμᾶται ἄρραφος δρ. *110* καὶ ραμμένος δρ. *115*.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. *23* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

| Α' — 637 |

Διαβάστε ὅλοι τὴν (Α —573). Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά, εὐχαριστοῦμε.

ΠΕΡΙΠΛΟΚΑΣ — ΑΛΛΑΝΙΑΡΑ

| Α' — 638 |

Τὸ Ὀνειροπόλο Ἀστέρι εὐχαριστεῖ θερμὰ ὅσους τὸ ψήφισαν.

| Α' — 639 |

Εὐχαριστώντας ὅσους μοῦ ἔκαναν προτάσεις ἐπλῶ ὅτι πρὸς τὸ παρὸν δὲν δέχομαι καμμία ἀνταλλαγὴ ἢ ἀλληλογραφία.

Μικρομεγάλη

| Α' — 640 |

Ἀκριβοθώρητη, πάρε κάμποσα Ἐντελβάϊς, Παπαροῦνες κι' Ἀνεμώνες τοῦ Βουνοῦ, μερικὰ μπουμπούκια, ἀπὸ μιὰ Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιὰ, τὰ κοπανίζεις καὶ τὰ κάνεις κατάπλασμα. Εἶναι δραστικώτατο ἐναντίον τῆς τεμπελιᾶς.

Πειραχτῆρι

| Α' — 641 |

Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ καὶ Κάρτες μὲ ὅλα τὰ μορφωμένα διαπλοσόπουλα ἄνω τῶν 16 ἐτῶν. Δ/σις: Χρῆστον Σ. Μουτσόπουλον, Κυπαρισσίαν, διὰ:

Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιὰ

| Α' — 642 |

Τζίνα ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔχεις τετραδιάκαμου· μὲ συγχωρεῖς διὰ τὴν ἀργοπορίαν μου. Ἀλληλογραφοῦμε;

Κοκκινόπετρα

| Α' — 643 |

Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες ἠθοποιῶν μὲ ὅλους-ες: στείλατε Μικρὴν Ἀμαζόνα. Τ. Κ. 128, Λεμεσὸν Κύπρου.

Μικρὴ Ἀμαζὼν

| Α' — 644 |

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν γραμματοσήμων. Προθεσμία δίμηνη. Βραβεῖα διαλεχτά. Δ/σις: Κυρίαν Ἐλένην Ζαφειροπούλου, Χίον, διὰ τὴν

ΑΡΧΟΝΤΟΠΟΥΛΑ

| Α' — 645 |

«ΤΡΟΜΟΣ»

ΤΡΕΜΕ ΔΙΑΠΛΑΣΟΚΟΣΜΕ! ΤΡΕΜΕ... ΓΙΑΤΙ... Μαγεμένη Βασιλοπούλα = Νικολάου (Βαρδαξῆ), Αὐγούλα=Μικρομάστορα, Ἀλκης Θράκας=Νάστου, Κούκλα τοῦ Χωριοῦ =Ἰακωβίδου, Χαριτωμένος Διαβολάκος = Βουδούρης, Βραΐλα = Τσουκαλᾶ, Τσὶν Τσὸν=Δαρδούφας, Αἰλίαν Χάρβεϋ =Ποτουρίδης (Μάλιστα! Εἶναι ἀγόρι!..)

| Α' — 646 |

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνησι γαιρετῶ ὅλους-ες. Ἀντιλλάσσω τετραδιάκια καὶ κάρτες Δ/σις: κ. Ι. Πεχλιβάνον διὰ τὸ Ναουσόπαιδο, εἰς Νάουσαν.

Ναουσόπαιδο

| Α' — 647 |

Λάτανα, τὰ χαρτιὰ σὲ γέλασαν... τὸ ψευδώνυμο αὐτὸ δὲν σοῦ μοιάζει... Σύρκοῦφ, μὴ θυμώσῃς μὲ τὸν Ἄνεμοστρόβιλο... Τώρα μὲ τὴ ζέστη... Τόρ-δὲ Δεσμέ, ἂν μπορεῖς ἀποκαλύψῃς θὰ λάβῃς τόμον Διαπλάσεως, ἂν ὄχι, εἶσαι ἀνάξιος. Προθεσμία δίμηνη «Μυστικὴ Ἀστυνομία» τί γίνεται (καλὲ πολιτισμένοι!).

Δὲν Ζουᾶν

| Α' — 648 |

Πρωτομπαίνοντας στὸ μυρωμένο σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως τοὺς Ἄγγελον Εὐτυχίας, Πολυδώτην, Ἀστραπόβροντο, Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες. Δ/σις μου: Σάββαν Ἰωαν. Παυλίδην εἰς Ρόδον, διὰ:

Ἀτταβύριον

| Α' — 649 |

Κρύψου, Διαπλασόκοσμε, καὶ ἔφθασε ἡ ΔΥΑΝΔΡΙΑ!

Σκοπεῖ: Ἀποκαλύψεις, Ξεσπάθωμα.

Σεφτές: Ρόη Ροδίνη =Λίτσα Μαυρή, Ὑβόνη=Χρυσοῦ, Ὀνειροπόλο Βλέμμα = Κωνσταντινίδου, Ἀφρικάνα =Ἀλ. Ἀλιανάκη, Ἔρση = Σφέτσου, Ναουσόπαιδο = Πεχλιβάνος, Χλωμὸ Ἀνθάκι = Καλλιαντζῆς, Τσὶν Τσὸν=Δαρδούφας, Χαριτωμένος Διαβολάκος = Βουδούρης, Κάποιος= Παναγόπουλος. (Συνέχεια προσεχῶς)

ΑΓΓΟΥΡΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ. ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΣ

| Α' — 650 |

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνησι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετῶ μὲ ἀγάπη μικροὺς καὶ μεγάλους.

ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΦΟΒΗΤΣΙΑΡΗΣ

| Α' — 561 |

Ἀπὸ τὶς 17 Ἰουλίου ἡ Δ/σίς μου γίνεται: Ἀνίδα Ἰουλίαν Παρασκευᾶ, Κλειοῦ Μυτιλήνης. Ἐπίσης ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες.

Χιονοσκεπαστὸ

Τύποις ΙΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι